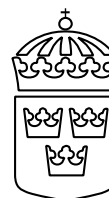

Regeringens proposition 2016/17:179

Nytt mål för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2017

Prop.
2016/17:179

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 13 april 2017

Stefan Löfven

Ibrahim Baylan
(Miljö- och energidepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i lagen (2011:1200) om elcertifikat som innebär att elcertifikatssystemet förlängs till 2045 och att systemet utökas med 18 terawattimmar till 2030. Förslaget innebär en linjär upptrappning av de 18 terawattimmarna. Den linjära upptrappningen föreslås börja år 2022 och blir 2 terawattimmar per år fram till och med 2030. Ändringarna innebär också att kvoterna för beräkning av kvotplikten, som i dag finns i lagen, flyttas till förordningen (2011:1480) om elcertifikat och att värden för de terawattimmar som ska användas för beräkning av kvoterna anges i lagen. I propositionen föreslås bestämmelser som anger vilka ändringar av kvoterna, så kallade tekniska justeringar, som får göras i förordningen och hur sådana justeringar ska göras.

I propositionen finns även förslag som innebär förändringar i kvotplikten för vissa leveranser av el bland annat till laddstationer för fordon. Några förändringar avseende hanteringen av torv i elcertifikatssystemet föreslås inte.

Det är nödvändigt att en överenskommelse träffas mellan Sverige och Norge för att det nya målet till 2030 ska kunna genomföras. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en sådan överenskommelse senare under våren 2017.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat	5
3	Ärendet och dess beredning	12
4	Elcertifikatssystemet	13
5	Nytt mål till 2030 och förlängning av elcertifikatssystemet	14
6	Utformning av kvotkurvan för det nya målet till 2030	19
7	Förändringar av kvotkurvan.....	22
7.1	Kvotkurvan bör flyttas till förordningen om elcertifikat	22
7.2	Beräkning av tekniska justeringar	27
7.3	Tidpunkter för tekniska justeringar av kvotkurvan	30
8	Riksdagens mål för elcertifikatssystemet bör framgå av lagen	31
9	Stoppmekanism kopplad till det nya målet 2030	33
10	Effektgräns för godkännande av anläggningar inom elcertifikatssystemet.....	35
11	Torvens roll i elcertifikatssystemet	37
12	Förenklingar i kvotplikten för bland annat leveranser av el till laddstationer	40
13	Ikraftträdande.....	43
14	Konsekvenser.....	43
15	Författningskommentar	54
Bilaga 1	Sammanfattning av Energimyndighetens rapport ER 2016:09.....	61
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna – rapporten ER 2016:09.....	64
Bilaga 3	Sammanfattning av Energimyndighetens rapport ER 2016:19.....	65
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna – rapporten ER 2016:19.....	71
Bilaga 5	Sammanfattning av Naturvårdsverkets skrivelse Torvutvinningens och torvanvändningens klimat- och miljöpåverkan	72
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna – Naturvårdsverkets skrivelse	74
Bilaga 7	Promemorians lagförslag.....	76
Bilaga 8	Förteckning över remissinstanserna – promemorian	83

Bilaga 9	Lagrådremissens lagförslag.....	84	Prop. 2016/17:179
Bilaga 10	Lagrådets yttrande	91	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 april 2017.....	92	
	Rättsdatablad.....	93	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1200) om elcertifikat
dels att 1 kap. 1 och 2 §§ och 4 kap. 1, 4, 6 och 8 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas nio nya paragrafer, 4 kap. 1 a, 1 b, 5 a–5 f och 12 a §§, och närmast före 4 kap. 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag syftar till att främja produktion av förnybar el.

Denna lag syftar till att främja produktion av förnybar el *för att*

1. inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge

a) år 2020 nå målet om att finansiera 15,2 terawattimmar ny förnybar elproduktion,

b) till år 2030 nå målet om att utöka elcertifikatssystemet med 18 terawattimmar nya elcertifikat, och

c) för perioden fram till 2045 uppfylla volymrelaterade förpliktelser, och

2. år 2020 nå det nationella målet om att finansiera 30 terawattimmar ny förnybar elproduktion jämfört med år 2002.

2 §¹

I denna lag betyder

1. *förnybar el*: elektricitet som produceras av förnybara energikällor eller torv,

2. *förnybar energikälla*: biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi,

3. *anläggning*: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

¹ Senaste lydelse 2012:399.

4. *elcertifikat*: bevis som har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §, och som innehåller uppgift om att förnybar el har producerats,

5. *kvotplikt*: skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. *beräkningsår*: det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § sker den 1 april,

7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el,

7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el i en elanvändares uttagspunkt,

8. *elintensiv industri*: företag eller del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process där det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process där det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. *förädlingsvärde*: skillnaden mellan den elintensiva industrins

– sammanlagda omsättning, det vill säga intäkter från försålda varor och utförda tjänster, inräknat egna uttag, som ingår i företagets normala verksamhet (nettoomsättningen), förändring av varulager, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter samt ränteintäkter, och

– sammanlagda inköp, det vill säga alla rörelsekostnader, inräknat avskrivningar och nedskrivningar på tillgångar, samt räntekostnader dock inte personalkostnader, inräknat arbetsgivaravgifter och kostnader för inhyrd personal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle i första stycket 2.

4 kap.

1 §

Kvotpliktiga är

1. elleverantörer,

2. elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden använd el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt,

3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen, och

3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen,

4. elproducenter som producerar el i ett nät som används utan stöd av nätkoncession, om mängden levererad el uppgår till mer än

60 megawattimmar per beräkningsår och om elen yrkesmässigt levereras vidare till användare som tar ut elen på samma nät, och

4. elintensiva industrier som har registrerats.

Kvotplikten inträder när

1. en elleverantör börjar leverera el,

2. en elanvändare börjar använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller

3. en elintensiv industri har registrerats.

Kvotplikten upphör när

1. en elleverantör upphör att leverera el,

2. en elanvändare upphör att använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller

3. en elintensiv industri har avregistrerats.

5. elintensiva industrier som har registrerats.

1 a §

Kvotplikten inträder när en

1. elleverantör börjar leverera el,

2. elanvändare börjar använda el som avses i 1 § 2 eller 3,

3. elproducent börjar leverera el som avses i 1 § 4, eller

4. elintensiv industri har registrerats.

1 b §

Kvotplikten upphör när en

1. elleverantör upphör att leverera el,

2. elanvändare upphör att använda el som avses i 1 § 2 eller 3,

3. elproducent upphör att leverera el som avses i 1 § 4, eller

4. elintensiv industri har avregistrerats.

Kvotplikten ska beräknas genom att *multiplitera* det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret med den kvot som för beräkningsåret *anges inom parentes enligt följande*:

- 2003 (0,074),
- 2004 (0,081),
- 2005 (0,104),
- 2006 (0,126),
- 2007 (0,151),
- 2008 (0,163),
- 2009 (0,170),
- 2010 (0,179),
- 2011 (0,179),
- 2012 (0,179),
- 2013 (0,135),
- 2014 (0,142),
- 2015 (0,143),
- 2016 (0,231),
- 2017 (0,247),
- 2018 (0,270),
- 2019 (0,291),
- 2020 (0,288),
- 2021 (0,272),
- 2022 (0,257),
- 2023 (0,244),
- 2024 (0,227),
- 2025 (0,206),
- 2026 (0,183),
- 2027 (0,162),
- 2028 (0,146),
- 2029 (0,130),
- 2030 (0,114),
- 2031 (0,094),
- 2032 (0,076),
- 2033 (0,052),
- 2034 (0,028), och
- 2035 (0,013).

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett heltal, ska antalet avrundas till närmaste heltal.

Kvotplikten ska beräknas genom att det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret *multiplieras* med den kvot för beräkningsåret som *anges i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 12 a §.*

² Senaste lydelse 2015:624.

5 a §

Den kvot som avses i 4 § ska bestämmas genom att en grundterm för beräkningsåret summeras med en justeringsterm för samma år.

5 b §

Grundtermen ska bestämmas genom att det antal terawattimmar som anges inom parentes för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år:

- 2018 (22,97 terawattimmar),*
- 2019 (24,64 terawattimmar),*
- 2020 (26,15 terawattimmar),*
- 2021 (23,85 terawattimmar),*
- 2022 (24,22 terawattimmar),*
- 2023 (24,62 terawattimmar),*
- 2024 (24,54 terawattimmar),*
- 2025 (24,73 terawattimmar),*
- 2026 (25,47 terawattimmar),*
- 2027 (26,69 terawattimmar),*
- 2028 (27,18 terawattimmar),*
- 2029 (27,71 terawattimmar),*
- 2030 (27,33 terawattimmar),*
- 2031 (25,87 terawattimmar),*
- 2032 (24,40 terawattimmar),*
- 2033 (22,27 terawattimmar),*
- 2034 (20,13 terawattimmar),*
- 2035 (18,73 terawattimmar),*
- 2036 (17,00 terawattimmar),*
- 2037 (16,00 terawattimmar),*
- 2038 (14,00 terawattimmar),*
- 2039 (12,00 terawattimmar),*
- 2040 (10,00 terawattimmar),*
- 2041 (08,00 terawattimmar),*
- 2042 (06,00 terawattimmar),*
- 2043 (04,00 terawattimmar),*
- 2044 (02,00 terawattimmar),*

och

- 2045 (01,00 terawattimmar).*

5 c §

Justeringstermen ska bestämmas genom att avvikelser för beräk-

ningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år.

Avvikelserna ska avse skillnaden mellan å ena sidan faktiska och nya prognostiserade beräkningar och å andra sidan tidigare beräkningar för beräkningsåret i fråga om annullering, med utgångspunkt i

1. produktion i anläggningar som godkändes för tilldelning av elcertifikat före den 1 januari 2012, och
2. kvotpliktig elanvändning, om beräkningen avser avvikelser för åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från.

5 d §

Avvikelser som avser åren efter det år som justeringstermerna ska gälla från ska läggas på de beräkningsår då avvikelserna inträffar.

5 e §

Avvikelser som avser åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från ska normalt läggas på endast detta år eller på detta år och det närmast efterföljande året. Avvikelserna får dock vid behov fördelas på det år som justeringstermerna ska gälla från och högst tre av de efterföljande åren. Avvikelserna ska fördelas jämnt över de år som avvikelserna läggs ut på.

5 f §

Kvoter för beräkning av kvotplikten ska bestämmas minst vartannat år till och med år 2045. Kvoterna ska bestämmas senast året innan det år de ska träda i kraft.

Den som är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska *ske* senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 utan att ha gjort en anmälan om det ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering *sker*, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

Den som är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2, 3 eller 4 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska *göras* senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2, 3 eller 4 utan att ha gjort en anmälan om det, ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering *görs*, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

8 §

Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.

Om tillsynsmyndigheten har anledning att anta att någons kvotplikt har upphört utan att den registrerade har gjort en anmälan som avses i första stycket, ska myndigheten avregistrera denne. Innan avregistrering *sker*, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2, 3 eller 4 ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.

Om tillsynsmyndigheten har anledning att anta att någons kvotplikt har upphört utan att den registrerade har gjort en anmälan som avses i första stycket, ska myndigheten avregistrera denne. Innan avregistrering *görs*, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

12 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om de kvoter som ska gälla för beräkning av kvotplikten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

3 Ärendet och dess beredning

Den 24 september 2015 fick Statens energimyndighet i uppdrag att inför kontrollstationen 2017 för elcertifikatssystemet utreda frågor om justering av kvotkurvan, tidpunkt för godkännande av anläggningar, marknadsförbättrande åtgärder, torvens utveckling och elcertifikatssystemets utveckling efter 2020 (dnr M2015/03314/Ee). De fyra första frågorna skulle rapporteras till Miljö- och energidepartementet senast den 30 juni 2016. Frågan om elcertifikatssystemets utveckling efter 2020 skulle rapporteras senast den 18 oktober 2016. Den 9 juni 2016 redovisade Energimyndigheten den första delen av uppdraget i rapporten Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet – en delredovisning, ER 2016:09 (dnr M2016/01587/Ee). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 1*. Rapporten har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Rapporten benämns i fortsättningen delredovisning 1.

En ramöverenskommelse om den svenska energipolitiken (energiöverenskommelsen), som bland annat innebär att elcertifikatssystemet ska förlängas och utökas med 18 terawattimmar till 2030, träffades den 10 juni 2016 mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet de gröna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. I energiöverenskommelsen angavs att Energimyndigheten skulle få i uppdrag att ta fram förslag på utformning av kvotkurvan för elcertifikaten efter 2020. Energimyndigheten fick ett sådant uppdrag den 1 september 2016. Uppdraget skulle rapporteras till Miljö- och energidepartementet senast den 18 oktober 2016. Den 17 oktober 2016 redovisade Energimyndigheten samlat uppdraget om elcertifikatssystemets utveckling efter 2020 och uppdraget om utformning av kvotkurvan för elcertifikaten efter 2020 i rapporten Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet – Delredovisning 2 och förslag på kvoter för 18 terawattimmar till 2030, ER 2016:19 (dnr M2016/02399/Ee). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 3*. Rapporten har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Rapporten benämns i fortsättningen delredovisning 2.

Regeringen gav den 15 oktober 2015 Naturvårdsverket i uppdrag att analysera och redovisa torvutvinningens klimat- och miljöpåverkan, särskilt med avseende på miljö kvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan och Myllrande våtmarker samt att föreslå hur torvutvinningens negativa inverkan på uppfyllelsen av dessa mål kan minska, bland annat genom förslag till styrmedelsförändringar. Uppdraget redovisades i en skrivelse den 30 juni 2016 (dnr M/2015/03518/Nm). I denna proposition behandlas den del av uppdraget som avser torvens roll i elcertifikatssystemet. En sammanfattning av skrivelsen finns i *bilaga 5*. Skrivelsen har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*.

Energiföretagen kom den 29 juni 2016 in till Regeringskansliet med en begäran om att lagen (2011:1200) om elcertifikat ska ändras så att en aktör som endast levererar el via laddningsstationer inte ska vara kvotpliktig (dnr M2016/01780/Ee).

Med anledning av de förslag om flytt av kvotkurvan och hantering av tekniska justeringar som Energimyndigheten lämnade i sin rapport den 9 juni 2016 och Energiföretagens begäran har en promemoria med förslag till ändringar i lagen om elcertifikat tagits fram inom Regeringskansliet (dnr M2016/02715/R). Promemorians lagförslag finns i *bilaga 7*. Promemorian har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 8*.

Enligt avtalet av den 29 juni 2011 mellan Sverige och Norge om en gemensam marknad för elcertifikat krävs det samråd om någon av parterna önskar införa ett nytt mål för en ökning av den förnybara elproduktionen efter 2020 inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Det är nödvändigt att en överenskommelse träffas mellan Sverige och Norge för att det nya målet till 2030 ska kunna genomföras. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en sådan överenskommelse senare under våren 2017.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 2 mars 2017 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 9*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 10*. Lagrådet anser att det inte fyller någon lagteknisk funktion att målen för elcertifikatssystemet anges i den inledande bestämmelsen i lagen och avstyrker förslaget i den delen. Lagrådets synpunkt behandlas i avsnitt 8.

I förhållande till lagrådsremissen har det gjorts vissa ändringar i 1 kap. 1 § och 4 kap. 5 b och 5 f §§. Dessa ändringar är författningstekniskt och i övrigt av enkel beskaffenhet. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

4 Elcertifikatssystemet

Den 1 maj 2003 infördes elcertifikatssystemet för att främja en ökad elproduktion från förnybara energikällor. Elcertifikatssystemet ersatte huvuddelen av tidigare drifts- och investeringsstöd till förnybar elproduktion. Bestämmelser om systemet finns i lagen (2011:1200) om elcertifikat, förordningen (2011:1480) om elcertifikat och i föreskrifter som meddelats av Energimyndigheten, som är tillsynsmyndighet.

Elcertifikatssystemet är ett marknadsbaserat stödsystem. Producenter av förnybar el tilldelas under vissa förutsättningar elcertifikat av staten. En efterfrågan på certifikaten skapas genom att det i lagen om elcertifikat finns en skyldighet för bland annat elleverantörer och vissa andra elanvändare att köpa och annullera elcertifikat i förhållande till sin försäljning respektive användning av el (kvotplikt). På det sättet skapas en marknad för elcertifikat som innebär att förnybar el kan produceras kostnadseffektivt. Storleken på kvotplikten speglar hur mycket förnybar elproduktion som måste finansieras för att målen inom systemet ska nås. Man kan alltså säga att det finns både mål och finansieringsåtaganden inom elcertifikatssystemet.

Prop. 2016/17:179 Elproducenter som har en elproduktion som uppfyller kraven i lagen om elcertifikat får ett elcertifikat för varje megawattimme el som de producerar. Elcertifikat får tilldelas för produktionen av el i högst 15 år, dock längst till utgången av år 2035, som systemet ser ut i dag. Den mängd elcertifikat som ska köpas av de kvotpliktiga elanvändarna – kvotplikten – ändras från år till år. Hur stor kvotplikten är för ett givet år framgår i dag av 4 kap. 4 § lagen om elcertifikat.

Målet inom elcertifikatssystemet var inledningsvis att produktionen av förnybar el skulle öka med 10 terawattimmar till 2010. Målet har höjts vid flera tillfällen och elcertifikatssystemet har förlängts i omgångar från 2010 till det nuvarande slutåret 2035.

Elcertifikatsmarknaden är sedan den 1 januari 2012 gemensam med Norge. Samarbetet om den gemensamma elcertifikatsmarknaden regleras i ett bilaterat avtal mellan Sverige och Norge. I avtalet regleras bland annat målet för den gemensamma marknaden fram till 2020 samt volymrelaterade förpliktelser. Det samlade målet för ny förnybar elproduktion inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden är 28,4 terawattimmar till 2020. Sveriges mål är att finansiera 30 terawattimmar förnybar elproduktion till 2020 jämfört med 2002, vilket inom den gemensamma marknaden med Norge innebär ett mål om att finansiera 15,2 terawattimmar ny förnybar elproduktion till 2020. De volymrelaterade förpliktelserna innebär att elcertifikat ska annulleras till 2020 och totalt under hela perioden fram till och med 2035 motsvarande 198 terawattimmar för perioden mellan 2012 och 2035 och 30 terawattimmar för perioden mellan 2016 till 2035.

5 Nytt mål till 2030 och förlängning av elcertifikatssystemet

Regeringens förslag: Ett nytt mål inom elcertifikatssystemet innebär att systemet utökas med 18 terawattimmar nya elcertifikat till 2030. Elcertifikatssystemet förlängs till utgången av 2045.

Regeringens bedömning: Inga grundläggande förändringar av systemet bör göras. Energimyndigheten bör få i uppdrag att utreda om det ska ha gått en viss tidsperiod efter att tilldelningen av elcertifikat har upphört innan en ny tilldelningsperiod får påbörjas.

Rapportens förslag (delredovisning 2) överensstämmer med regeringens förslag när det gäller förlängningen av elcertifikatssystemet till 2045 och med regeringens bedömning. Det nya målet om att utöka elcertifikatssystemet med 18 terawattimmar till 2030 är en del av energiöverenskommelsen.

Remissinstanserna

Utökning och förlängning av elcertifikatssystemet

Naturvårdsverket, Naturskyddsföreningen, Oberoende elhandlare, OX2, Statkraft, Kungl. Tekniska högskolan, Svensk Kraftmäkling (SKM) och

Skogsindustrierna stödjer Energimyndighetens ställningstagande att det nuvarande elcertifikatssystemet ska förlängas för att genomföra det nya målet. *Energiföretagen Sverige*, *Energi Norge* och *Fortum* stödjer Energimyndighetens slutsats att all utbyggnad inom det befintliga elcertifikatssystemet som överskrider det gemensamma målet till 2020 ska bidra till att den nya ambitionen om 18 terawattimmar uppnås och anser att det är i linje med energiöverenskommelsen att ingen ambitionshöjning ska göras i Sverige före 2020. *Svenskt Näringsliv* påpekar att Sverige kommer att ha en mycket god försörjningssituation av el och att det är samhällsekonomiskt ineffektivt fortsätta subventionera ny elproduktion, särskilt som möjligheterna till ökad export är begränsade. *Statkraft* anser att ny elproduktion bör vara lönsam utan subventioner eller andra stödssystem. *Uniper*, *Energiföretagen Sverige* och *Energi Norge* är tveksamma till förslaget om en förlängning av systemet eftersom de anser att elcertifikatssystemet medför att viktiga prissignaler inte når fram till marknadens aktörer. *Vattenfall* anser att den föreslagna förlängningen inte löser de utmaningar som den svenska elmarknaden står inför efter 2020. *Svensk Vindenergi* anser att målet om ytterligare 18 terawattimmar innebär en nedgång i utbyggnaden av förnybar el jämfört med dagens utbyggnadstakt i Sverige.

Åtgärder till skydd för sjunkande produktionskostnader

Svensk Vindenergi och *Svensk Vindkraftförening* anser att det är problematiskt att den risk som sjunkande produktionskostnader innebär för tidigare investeringar inte hanteras. *Chalmers*, *Naturvårdsverket*, *Oberoende elhandlare*, *Skellefteå kraft* och *Svensk Solenergi* anser att teknikutvecklingens konsekvenser bör hanteras av marknaden. *Axpo* anser att lösningen för att skydda tidigare investeringar från teknikutvecklingens påverkan på elcertifikatspriset är att stänga det nuvarande elcertifikatssystemet i balans och att det nya målet ska genomföras genom att skapa ett eget elcertifikatssystem. Enligt *Kraftö* och *Kalix Vindkraft* behöver Energimyndigheten ta fram ett nytt förslag som möjliggör en livskraftig förnybarbransch genom att ta hänsyn till teknikutveckling. *Skellefteå kraft*, *Göteborg Energi*, *Vattenfall* och *E.ON* anser att det bör utredas om ett auktionsbaserat stödssystem kan vara ett alternativ. *Svensk Kraftmäkling (SKM)* menar att en gemensam sammanhållen marknad för nuvarande 28,4 terawattimmar och tillkommande 18 terawattimmar är oerhört väsentligt för marknadens funktion och prisbildning och att risken för priskollaps har undanröjts och därmed lagt grunden till en fortsatt fungerande marknad. *Oberoende elhandlare* anser att det är viktigt med likviditeten på marknaden för elcertifikat och att det är därför betydligt bättre att fortsätta med dagens system än att starta med något nytt efter 2020. *Statkraft* påpekar att en uppdelning av systemet i två delar skulle innebära betydande svårigheter för det befintliga elcertifikatssystemet.

Effektfrågan

E.ON, *Chalmers*, *OX2*, *Skogsindustrierna*, *Svenskt näringsliv*, *Svensk solenergi* och *Uniper* anser att det är viktigt att elcertifikatssystemet inte ges andra funktioner än att få fram den billigaste förnybara elproduktionen och att effektfrågan, dvs. tillgången till effekt, bör hanteras utanför

Prop. 2016/17:179 elcertifikatssystemet. *Göteborg Energi* och *Vattenfall* anser att effektfrågan bör utredas vidare och att en sådan utredning bör fokusera på bland annat elproduktion med mer tillgänglig effekt. *Svenska bioenergiföreningen* och *Svensk trädbränsleförening* anser att elcertifikatssystemet måste styras om så att det stimulerar investeringar i kraftslag som kan garantera effekt, i första hand biokraft och inte enbart belönar produktion och att en förnyad analys bör göras för att klarlägga hur man kan genomföra energiöverenskommelsen beträffande effekt inom elcertifikatssystemet. *Skellefteå kraft* anser att en ökning av ambitionsnivån bör kompletteras med energipolitiska åtgärder som även bidrar till effektutbyggnad. *Energiföretagen Sverige* och *Energi Norge* har liknande synpunkter och anser att Energimyndigheten bör ges i uppdrag att analysera framtida utveckling i energisystemet, med hänsyn till förlängningen av elcertifikatssystemet och med avseende på tillgången på tillgänglig effekt.

Reglering av tiden mellan elcertifikatens tilldelningsperioder

Energiföretagen Sverige, Energi Norge, E.ON, Naturvårdsverket, Oberoende elhandlare, Skogsindustrierna, Svensk solenergi, Svensk Vindenergi och *Svensk Vindkraftförening* och *Uniper* stödjer Energimyndighetens förslag att tiden mellan tilldelningsperioder av elcertifikat bör regleras efter ytterligare utredning avseende tidsperiod och undantag. *Svenska bioenergiföreningen* anser inte att någon tidsgräns ska införas.

Tilldelning av elcertifikat om det rörliga elpriset (spotpriset) är på noll eller lägre

Oberoende elhandlare och *Skogsindustrierna* stödjer inte Energimyndighetens förslag om att inga elcertifikat bör delas ut om spotpriset är på noll eller lägre. *Energiföretagen Sverige, Energi Norge, Fortum, Göteborg Energi, Statkraft, Svenska bioenergiföreningen, Svenskt näringsliv, Svensk solenergi, Svensk Vindenergi, Svensk Vindkraftförening, Uniper* och *Vattenfall* stödjer Energimyndighetens förslag i denna fråga.

Utredning av elcertifikatens giltighetstid

E.ON, Svensk vindenergi, Svensk vindkraftförening, Skogsindustrierna, Svensk Kraftmäklare (SKM), Statkraft och *Stena renewable* anser inte att elcertifikatens giltighetstid bör begränsas eller utredas vidare. Även *Chalmers* uttrycker tveksamhet inför en utredning med motiveringen att det är svårt att förstå att en utredning skulle resultera i värdefulla förbättringar som uppväger osäkerheterna med sådan utredning. *Oberoende elhandlare* anser frågan bör utredas eftersom den inte har analyserats i rapporten.

Utvidgning av elcertifikatssystemet till andra länder

E.ON anser att ett utvidgat utredningsuppdrag bör ta hänsyn till möjliga utfall av pågående revidering av EU:s förnybartdirektiv och att EU-kommissionens ambition att fortsätta att öppna upp enskilda medlemsstaters stödssystem för projekt från angränsande länder bör ses som en möjlighet för finansiering av fortsatt utbyggnad av konkurrenskraftig förnybar elproduktion i Sverige. Även *Vattenfall* anser att frågan bör utredas.

Utökning och förlängning av elcertifikatssystemet

En ramöverenskommelse om den svenska energipolitiken, som bland annat innebär att elcertifikatssystemet ska förlängas och utökas med 18 terawattimmar nya certifikat till 2030, träffades den 10 juni 2016 mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet de gröna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. Flera remissinstanser är positiva till förlängningen men andra är tveksamma till att mer elproduktion ska stödjas. Några remissinstanser anser att det är i linje med energiöverenskommelsen att ingen ambitionshöjning ska göras i Sverige före 2020 och att all utbyggnad inom det befintliga elcertifikatssystemet som överskrider det gemensamma målet till 2020 bör bidra till att den nya ambitionen om 18 terawattimmar uppnås. Detta har även Energimyndigheten föreslagit i sin rapport, delredovisning 2.

I denna proposition finns förslag som genomför energiöverenskommelsen i de delar som avser elcertifikatssystemet. Eftersom målåret i överenskommelsen är satt till 2030 och systemet medger 15 års tilldelning av elcertifikat bör systemet förlängas till 2045. Det framgår också av överenskommelsen att ingen ytterligare ambitionshöjning ska göras fram till 2020. Den utbyggnad som överstiger målet till 2020 bör därför bidra till det nya målet på 18 terawattimmar. Såväl det nya målet som förlängningen av systemet bör tas in i lagen, se avsnitt 8.

Enligt avtalet av den 29 juni 2011 mellan Sverige och Norge om en gemensam marknad för elcertifikat krävs det samråd om någon av parterna önskar införa ett nytt mål för en ökning av den förnybara elproduktionen efter 2020 inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Ett nytt mål kan endast beslutas om ändringen inte ger orimliga konsekvenser för den andra parten. Det är nödvändigt att en överenskommelse träffas mellan Sverige och Norge för att det nya målet till 2030 ska kunna genomföras. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en sådan överenskommelse senare under våren 2017.

Inga grundläggande förändringar av systemet bör göras

Energimyndigheten anger i sin rapport, delredovisning 2, att ambitionshöjningen bör ske inom den befintliga elcertifikatsmarknaden. Myndigheten anser att större förändringar, exempelvis en uppdelning av marknaden mellan den nya ambitionen och den nuvarande gemensamma marknaden med Norge, i princip skulle innebära att ett nytt stödsystem införs och att detta skulle kräva noggranna analyser som inte kunnat göras inom ramen för uppdraget. Flera remissinstanser har synpunkter på hur ambitionshöjningen ska genomföras, bland annat föreslås alternativ till att förlänga elcertifikatssystemet som exempelvis att införa ett auktionssystem. I energiöverenskommelsen är det dock tydligt angivet att elcertifikatssystemet ska förlängas. Det anges också att Energimyndigheten ska optimera systemet för att få fram den mest kostnadseffektiva produktionen. Energimyndigheten konstaterar i sin rapport att det kommer att vara viktigt för systemets kostnadseffektivitet att det behålls marknadsbaserat, teknikneutralt och styr mot konkurrens mellan kraftslag i anläggningens hela livscykel. Myndigheten föreslår dock några förändringar för systemets optimering. I avsnitt 9 behandlas myndighetens förslag om stopp-

Prop. 2016/17:179 mekanism år 2030. I avsnitt 10 behandlas frågan om huruvida mikroanläggningar upp till 68 kilowattimmar bör uteslutas ur systemet. Övriga förändringar som myndigheten föreslår behandlas i det följande.

Åtgärder till skydd för sjunkande produktionskostnader

Om kostnaderna för produktion av förnybar el sjunker för att teknikutvecklingen går framåt, kan intäkterna sjunka och påverka lönsamheten i tidigare investeringar på ett sådant sätt att det ger effekter även i fråga om synsättet på framtida investeringar (teknikrisk). I Energimyndighetens rapport, delredovisning 2, analyseras denna fråga. Myndigheten gör bedömningen att produktionskostnaden sannolikt kommer att sjunka mindre i framtiden bland annat på grund av att den låga räntan förväntas stiga på sikt. Dessutom bedömer myndigheten att aktörerna själva kan styra hur mycket de påverkas av teknikrisken beroende på exempelvis hur man säkrar priset på el och elcertifikat eller binder räntor. Energimyndighetens uppfattning är att teknikrisken är en risk bland andra som bör hanteras av marknaden själv och inte genom förändringar i systemet, inte minst eftersom nivån på den framtida produktionskostnaden är oklar och eventuella åtgärder riskerar att göra systemet dyrare. Några remissinstanser har yttrat sig specifikt i frågan om teknikrisken. Ett flertal remissinstanser har inte yttrat sig särskilt om denna risk men anser att en förlängning av nuvarande elcertifikatssystem med bibehållna grundfunktioner är att föredra.

Utvecklingen av produktionskostnaden är oklar och åtgärder som vidtas kan innebära en suboptimering. Några remissinstanser har föreslagit att nya system ska införas för att omhänderta ambitionshöjningen för produktion av förnybar el. Bedömningen är att några särskilda mekanismer för att hantera teknikrisken inte bör införas i elcertifikatssystemet.

Effektfrågan

Energimyndigheten har i sin rapport, delredovisning 2, berört frågan om tillgången på effekt och menar att mer förnybar elproduktion i Sverige med största sannolikhet innebär en ökad mängd variabel elproduktion vars produktion mer styrs av väder än av efterfrågan på el. Myndigheten anser att det är viktigt att belysa om det finns åtgärder som behöver vidtas för att minska negativa konsekvenser på elsystemet men att eventuella tekniska krav eller systembehov för att bättre optimera elsystemet bör genomföras utanför elcertifikatsmarknaden. Några remissinstanser anser att elcertifikatssystemet bör modifieras för att hantera tillgången på effekt i elsystemet men flertalet av de remissinstanser som yttrat sig i frågan anser att effektfrågan bör hanteras utanför elcertifikatssystemet och att detta system även i fortsättningen enbart ska styra mot att den mest kostnadseffektiva förnybara elproduktionen byggs. Bedömningen är att inga grundläggande förändringar av systemet bör göras.

Reglering av tiden mellan elcertifikatens tilldelningsperioder

Energimyndigheten föreslår i sin rapport, delredovisning 2, att det bör utredas om man ska ställa krav på att det ska ha gått en viss tidsperiod efter att tilldelningen av elcertifikat har upphört innan en ny tilldelnings-

period får påbörjas. Flera remissinstanser stödjer förslaget. Regeringen Prop. 2016/17:179 avser att ge ett uppdrag till myndigheten i denna del.

Tilldelning av elcertifikat om det rörliga elpriset (spotpriset) är på noll eller lägre

Trots att flera remissinstanser stödjer det som Energimyndigheten säger i sin rapport, delredovisning 2, om att inga elcertifikat bör tilldelas om spotpriset (det rörliga elpris som sätts varje dag på den nordiska elbörsen) är på noll eller lägre är det inte aktuellt i dagsläget att gå vidare och utreda frågan. Negativa spotpriser har hittills inte förekommit i Sverige och bedömningen är att även om det skulle inträffa i framtiden så torde det vara ett begränsat problem. Frågan bör dock bevakas och analyseras i kommande kontrollstation.

Utredning av elcertifikatens giltighetstid

Energimyndigheten föreslår i sin rapport, delredovisning 2, även att frågan om begränsning av elcertifikatens giltighetstid bör utredas för att bland annat minska risken för överutbyggnad. Av de remissinstanser som yttrat sig avstyrker flertalet att frågan ska utredas vidare. Endast en remissinstans stödjer Energimyndighetens förslag. Det är inte aktuellt att gå vidare med en sådan utredning. Det är införandet av en stoppmekanism som ska användas för att förhindra överutbyggnad av elproduktionen för förnybar el.

Utvidgning av elcertifikatssystemet till andra länder

Ett par remissinstanser anser att frågan om en öppning av elcertifikatssystemet till andra länder enligt Europeiska kommissionens förslag till reviderat förnybartdirektiv för perioden efter 2020 behöver utredas. Förhandlingar om omarbeting av direktivet har inletts. Sverige har en i grunden positiv inställning till samarbete med andra länder, vilket visats genom införandet av den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge år 2012. Den svenska utgångspunkten är dock att samarbete mellan länder även fortsättningsvis ska vara frivilligt.

6 Utformning av kvotkurvan för det nya målet till 2030

Regeringens förslag: Kvoterna för de enskilda åren för att genomföra det nya målet till 2030 ska fastställas med utgångspunkt i en linjär upptrappning från 2022 till 2030.

Rapportens förslag (delredovisning 2) överensstämmer med regeringens när det gäller att kvoter för att genomföra det nya målet ska införas för åren 2022 till 2030. Rapportens förslag överensstämmer inte med regeringens förslag när det gäller frågan om utformning av kvoterna mellan 2022 och 2030. Energimyndigheten föreslår en baktung kvotkurva med två linjära perioder – en låginvesteringsperiod från år 2022 till

Prop. 2016/17:179 och med år 2026 med en utbyggnad av 1,2 terawattimmar per år och en höginvesteringsperiod från år 2027 till och med år 2030 med en utbyggnad på 3 terawattimmar per år.

Remissinstanserna: *Energiföretagen Sverige, Energi Norge, Luleå tekniska universitet, Uniper, Fortum, Göteborg Energi, Skellefteå Kraft, Konjunkturinstitutet, Vattenfall, Naturvårdsverket, Skogsindustrierna, Svenskt näringsliv* och *Statkraft* tillstyrker i huvudsak Energimyndighetens förslag. *Energiföretagen Sverige* och *Energi Norge* anser dock att Energimyndigheten överskattar kvotkurvans effektivitet som styrmedel för att styra utbyggnadstakten av förnybar el. *Statkraft* stödjer ambitionen att verka för en lägre utbyggnadstakt de första åren efter 2020, men är osäker om en baktung kvotkurva kommer ge önskat resultat då det enligt *Statkraft* finns en stor mängd projekt som är klara för investeringsbeslut de närmaste åren. Vidare anser *Statkraft* att osäkerheten om prisbilden i elcertifikatsmarknaden efter 2030 också kan ge incitament för tidiga investeringar med risk för att investeringstakten hålls uppe vilket kan bidra till att ett överskott byggs upp tidigt i förlängningsperioden. *Fortum* anser att en baktung kvotkurva är att föredra framför en linjär kvotkurva eftersom det enligt *Fortum* i teorin stimulerar till ny produktion när den behövs. *Fortum* anser samtidigt att det är långt ifrån säkert att investeringstakten följer kvotkurvan, vilket enligt *Fortum* skulle leda till ytterligare överskott och systemkostnader om investeringstakten är högre än efterfrågan i början av perioden. *Svenskt näringsliv* anser det logiskt att den större delen av den nya elproduktionen skjuts mot slutet av årtiondet eftersom det, enligt *Svenskt näringsliv*, inte finns något som pekar på en kraftig ökad elanvändning eller någon storskalig utfasning av befintlig elproduktion under 2020-2030. Vidare anser *Svenskt näringsliv* att förslaget innebär att systemet och den tillkommande förnybara elproduktionen anpassas bättre till kärnkraftens livslängd runt 2040. *Skogsindustrierna* anser att en linjär kvotkurva vore att föredra eftersom det skulle ge en tydlig och balanserad signal för fortsatta investeringar, men väljer att ändå tillstyrka förslaget. *Luleå tekniska universitet* bifaller myndighetens förslag förutsatt att det inte blir ett vakuum för investerarna och menar att det är viktigt att inte byggandet och därmed erfarenheten avstannar.

Svensk vindenergi och *Svensk vindkraftförening* vill att kvotkurvan ska vara framtung eller åtminstone linjär. *Oberoende elhandlare, Svensk solenergi, Chalmers, Kungl. Tekniska högskolan, Naturskyddsföreningen, OX2* och *Stena renewable* avstyrker helt eller till största delen Energimyndighetens förslag och anser att kvotkurvan bör utformas för att få en jämn (linjär) utbyggnad av förnybar el. *Oberoende elhandlare, Svensk vindenergi* och *Svensk Vindkraftförening* anser att en ny utformning av kvotkurvan för att påverka elpriset är en ny funktion som skapar en osäkerhet för marknaden. *Svensk vindenergi* och *Svensk vindkraftförening* anser vidare att Energimyndighetens förslag om en baktung kvotkurva är djupt problematiskt och att det kan leda till en överutbyggnad 2020–2022, som ger upphov till nya överskott och en fortsatt icke-fungerande prissättning med risk för en priskollaps som följs av stopp i projektutvecklingen och uteblivna investeringar i slutet av perioden. *OX2* anser att en baktung kurva skulle resultera i stora överskott hela vägen till 2026 och att kurvan innebär ett investeringsstopp mellan 2020 till 2025–2027 vilket riskerar att investerare lämnar den svenska vindkrafts-

marknaden samtidigt som branschföretag slås ut och bra projekt går förlorade på grund av att tillstånden löper ut. *Stena renewable* anser att till år 2027, då byggnationen återigen förväntas nå höga nivåer, kommer alla dagens tillstånd att ha gått ut och att det inte är samhällsekonomiskt effektivt att gå igenom nya kostsamma tillståndsprocesser. *Naturskyddsföreningen* anser att det är viktigt att inte fördröja satsningar via styrmedel för att bygga ut den förnybara elproduktionen av klimatskäl och eftersom det ekonomiska läget för nya investeringar är gott med relativt låga räntenivåer bör certifikatsystemet gynna en kraftfull utbyggnad redan i en inledande fas eller som andra alternativ en linjär certifikatkurva som inte bidrar till att man skjuter på viktiga investeringsbeslut. *E.ON* är frågande till att Energimyndigheten föreslår en baktung kvotkurva och gör bedömningen att det är osannolikt att investerarna kommer att följa en sådan kurva och att det i stället är troligt att många aktörer kommer att försöka realisera så mycket som möjligt av sina aktuella projektportföljer tidigt innan systemet fylls och marknaden dör av.

Skälen för regeringens förslag

Energimyndigheten föreslår i sin rapport, delredovisning 2, en utformning av kvotkurvan för ambitionshöjningen om 18 terawattimmar till år 2030. Myndighetens huvudförslag är en baktung kvotkurva till 2045 med större tyngdpunkt mot slutet av 2020-talet. Kvothöjningen påbörjas först år 2022 då möjligheten för nya norska anläggningar att få elcertifikat upphör. Myndigheten motiverar i korthet sitt förslag med att en baktung kvotkurva är mer anpassad till det elöverskott som finns, att förutsättningarna att hantera en stor mängd förnybar el är större mot slutet av 2020-talet, att en baktung kurva ger en signal till marknaden att inte överinvestera i dagläget och att den baktunga kvotkurvan ger den lägsta kostnaden för elkunden då elpriset på sikt väntas stiga samtidigt som produktionskostnaden för förnybar el förväntas sjunka. Energimyndigheten bedömer att den föreslagna kvotkurvan inte kommer att dämpa investeringarna i förnybar elproduktion så att utbyggnaden stannar av, men att utbyggnaden kommer att dämpas något de första åren i perioden. Inte heller bedöms efterfrågan på elcertifikat bli så hög att investeringarna inte hinns med eller att den fördyrar systemet.

Remissutfället visar att det finns delade meningar kring utformningen av kvotkurvan. Det argument som framförs mest av de remissinstanser som stödjer förslaget om en baktung kvotkurva är att en senare utbyggnad av förnybar elproduktion överensstämmer bättre med elmarknadens behov. Det argument som förekommer mest bland de remissinstanser som avstyrker förslaget om en baktung kvotkurva är att en baktung utformning skulle leda till stort överskott av elcertifikat de första åren efter 2020 och detta skulle resultera i investeringstopp i början på perioden med risk för att svenska och internationella investerare lämnar den svenska marknaden. En synpunkt som förekommer både bland de instanser som stödjer förslaget och bland de som avstyrker det är att kvotkurvans verknings effekt kan ifrågasättas när det gäller att styra utbyggnaden. Det framförs också att det finns andra parametrar som ger incitament för att frångå kvotkurvans utformning, såsom Norges stoppregel sista december 2021 och giltighetstider för givna tillstånd.

Prop. 2016/17:179 Hittills har kvoterna fastställts med utgångspunkt i en linjär utveckling. För att frångå denna princip bör det finnas starka skäl som talar för att en annan utformning är mer ändamålsenlig. Bedömningen är att några sådana skäl inte finns, tvärtom finns det osäkerheter förknippade med antaganden om elmarknadens utveckling och dess behov, vilket flera remissinstanser också påpekar. Det finns även en del andra parametrar som påverkar investeringsbeslut och därmed utbyggnadstakten utöver kvotkurvans utformning. Detta gör att en linjär utformning av kvotkurvan bedöms bli mest balanserad även fortsättningsvis. En sådan utformning bör kunna ge stabila förutsättningar till ny förnybar elproduktion och dessutom underlätta planeringen. Upptrappningen bör starta år 2022 eftersom Norges stoppregel börjar verka då.

Eftersom det i denna proposition föreslås att kvoterna ska flyttas till en förordning och att det som riksdagen ska besluta om ska vara de terawattimmar som ska ligga till grund för beräkning av grundtermerna (se avsnitt 7.1) finns det inte något förslag till kvotkurva i propositionen. Det finns däremot förslag till de terawattimmar som ska vara utgångspunkt vid beräkningen av kvoterna (se förslaget till 4 kap. 5 b § lagen om elcertifikat). Förslaget bygger på en linjär upptrappning av de 18 terawattimmar som ska tillkomma enligt det nya målet till 2030. Den linjära upptrappningen föreslås börja år 2022 och blir 2 terawattimmar per år fram till och med 2030 (se tabell i avsnitt 7.1).

7 Förändringar av kvotkurvan

7.1 Kvotkurvan bör flyttas till förordningen om elcertifikat

Regeringens förslag: Regeringen får meddela föreskrifter om de kvoter som ska gälla för beräkning av kvotplikten. Kvotplikten ska beräknas genom att det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret multipliceras med den kvot för beräkningsåret som anges i föreskrifter som regeringen har meddelat. Kvoten för beräkning av kvotplikten ska bestämmas genom att en grundterm för beräkningsåret summeras med en justeringsterm för samma år. Grundtermen ska bestämmas genom att det antal terawattimmar som anges i lagen för varje beräkningsår från och med 2018 till och med 2045 divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år.

Regeringens bedömning: Den ingående reserven av elcertifikat, som är en av flera parametrar som ska ingå i de terawattimmar som ska ligga till grund för de årliga kvoterna för beräkning av kvotplikt, bör fördelas från och med 2018.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens men innehåller inget förslag om tidigareläggning av den ingående reserven.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. *Vattenfall* anser att det är oklart hur över-

gången ska göras från lag till förordning vad gäller justering av kvotkurvan och att det är viktigt att justeringen kommer in i en förordning från och med 2018. *Svensk vindenergi* och *Svensk Vindkraftförening* anser att fördelningen av den ingående reserven ska påbörjas tidigare.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Kvoter för beräkning av kvotplikten har sedan elcertifikatssystemet infördes 2003 funnits i lagen om elcertifikat. Kvoterna kan behöva ändras av två anledningar. Den ena är om det kommer nya mål för systemet. Den andra är om de prognoser som ligger till grund för beräkningar av kvoter framåt i tiden avviker från faktiska värden eller tidigare prognostiserade värden. Detta händer när faktiska värden blir kända och nya prognoser tas fram. Då måste justeringar göras för att säkerställa att elcertifikatssystemets mål för ny förnybar elproduktion ska kunna nås. Förändringar av kvoterna har varit kopplade till regelbundna kontrollstationer och riksdagens medverkan har bedömts vara nödvändig för stabilitet och förutsägbarhet för aktörerna.

Efter att samarbetet med Norge om en gemensam elcertifikatsmarknad inleddes den 1 januari 2012 har Sverige och Norge diskuterat frågan om det finns behov av att göra så kallade tekniska justeringar av kvoterna oftare än vart fjärde år, och om kvotkurvan bör flyttas till förordningsnivå för att möjliggöra en snabbare process för sådana justeringar. I avtalet om ändring av avtal om en gemensam marknad för elcertifikat som träffades mellan Sverige och Norge den 8 april 2015 anges särskilt att parterna i samband med den andra kontrollstationen för den gemensamma elcertifikatsmarknaden – kontrollstation 2017 – ska värdera om kvotkurvan kan författningsregleras så att justeringar av de årliga elcertifikatskvoterna som följer av de avtal som ingåtts mellan Sverige och Norge om en gemensam marknad för elcertifikat inte ska behöva vara föremål för lagändring. Energimyndigheten fick därför i regleringsbrevet för 2016 i uppdrag att analysera frågan om författningsreglering av kvotkurvan.

Energimyndigheten föreslår att kvotkurvan flyttas till förordningsnivå

Energimyndigheten föreslår i sin rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet (ER 2016:09) att kvotkurvan ska flyttas från lagen till förordningen om elcertifikat. Myndigheten motiverar förslaget med att ledtiden för tekniska justeringar skulle bli kortare, att eventuella avvikelser mot prognostiserade värden kan korrigeras snabbare och att sannolikheten för underskott på elcertifikat därigenom skulle reduceras.

Kvoter för beräkning av kvotplikten bör finnas i förordningen om elcertifikat

Bedömningen i denna proposition är att en kvotkurva som kan bli föremål för tekniska justeringar bör finnas i förordningen om elcertifikat. Ledtiden för sådana justeringar kan därigenom kortas, eftersom eventuella avvikelser mot prognostiserade värden, exempelvis elanvändningen, kan korrigeras snabbare. Marknaden för elcertifikat gynnas av en snabb process för tekniska justeringar av kvotkurvan. Samtliga remissinstanser som har yttrat sig i frågan är positiva till förslaget att flytta kvotkurvan

Prop. 2016/17:179 från lagen till förordningen. För att elcertifikatssystemet ska fungera är det viktigt att en förordning med kvoter finns på plats den 1 januari 2018 då lagändringarna föreslås träda i kraft.

Regeringen bör bemyndigas att meddela föreskrifter om kvoterna

Bestämmelser om kvoter för beräkning av kvotplikt är av det slaget att de med stöd av ett normgivningsbemyndigande kan meddelas i en förordning.

Det bör förtydligas i lagen vad som är en teknisk justering

Om kvoterna för beräkning av kvotplikt, det vill säga den kvotkurva som i dag finns i lagen, flyttas till förordningsnivå bör det tydligt beskrivas i lagen vilka förändringar av kvotkurvan som regeringen får göra och vad som är en teknisk justering. Riksdagen bör även fortsättningsvis besluta om nya mål för elcertifikatssystemet.

Vid kontrollstationen 2015 utarbetades principer för tekniska justeringar. Principerna redovisas i Energimyndighetens rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet (ER 2016:09). Enligt principerna är det fråga om en teknisk justering när kvotkurvan, dvs. tidigare framräknade kvoter, justeras för faktiska och prognostiserade avvikelser i förhållande till tidigare använda prognoser i fråga om elanvändning och produktion i de anläggningar som godkändes före den 1 januari 2012.

Grundtermer och justeringstermer

De principer som Energimyndigheten tidigare använt för beräkning av förslag till nya kvoter bör huvudsakligen även fortsättningsvis användas för beräkning av den grund som bör vara utgångspunkt när kvoterna för beräkning av kvotplikt tas fram. Principerna redovisas i rapporten Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet (ER 2016:09) och innebär bland annat att den totala efterfrågan på elcertifikat för ett beräkningsår divideras med prognostiserad kvotpliktig elanvändning för samma år. Efterfrågan beräknas med utgångspunkt i mål och finansieringsåtagande för systemet. Efterfrågan innefattar även den volym som motsvarar annullering av elcertifikat från anläggningar som är elcertifikatsberättigade och togs i drift före 2012 innan samarbetet med Norge inleddes – den så kallade övergångsordningen – och den volym som motsvarar den ingående reserven som består av elcertifikat som utfärdats men inte annullerats före 2012. Den kvotpliktiga elanvändningen baseras på antaganden utifrån prognoser som Energimyndigheten tar fram.

För att beskriva momenten för beräkning av de kvoter som ska framgå av förordningen om elcertifikat bör nya uttryck införas i lagen om elcertifikat. Ordet grundterm är lämpligt att använda för det tal som ska bli föremål för en teknisk justering. Grundtermen bör ha sin utgångspunkt i den beräknade efterfrågan på elcertifikat, dvs. den efterfrågan som beräknas med utgångspunkt i mål, finansieringsåtagande, övergångsordning och ingående reserv. Efterfrågan bör anges i terawattimmar. Den kvotkurva som i dag finns i 4 kap. 4 § lagen om elcertifikat bör alltså ersättas av en bestämmelse som anger de terawattimmar för varje beräkningsår som ska användas för beräkning av grundtermer. Grundtermen bör beräknas genom att det antal terawattimmar som anges i lagen för beräkningsåret

divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år. Genom förslaget om att kvoterna för beräkning av kvotplikten ska flyttas till förordningen om elcertifikat bör även lagens bestämmelse om avrundning i de fall elcertifikaten inte utgör ett heltal flyttas till förordningen.

Det tal som motsvarar en teknisk justering bör benämnas justeringsterm. Förslag om hur justeringstermen ska räknas fram finns i nästa avsnitt.

Det bör vara summan av grundtermen och justeringstermen för ett beräkningsår som ska bli den kvot för beräkning av kvotplikten som ska framgå av förordningen. En bestämmelse om detta bör tas in i lagen.

Den ingående reserven av elcertifikat bör fördelas från och med 2018

I rapporten Kontrollstation för elcertifikatssystem 2015 (ER 2014:4) gjorde Energimyndigheten bedömningen att den ingående reserven på 8,78 terawattimmar skulle fördelas på kvoterna för beräkning av kvotplikt från och med 2020. Flera remissinstanser påpekade vid remitteringen av den rapporten att fördelningen av den ingående reserven skulle omhändertas tidigare. Även vid remitteringen av promemorian anser ett par remissinstanser att fördelningen av den ingående reserven bör tidigareläggas.

Genom energiöverenskommelsen har elcertifikatssystemet förlängts och ett nytt mål har tillkommit. Därför är det viktigt att utbud och efterfrågan på elcertifikatsmarknaden kommer i balans så snart som möjligt. Det finns i dag ett överskott på marknaden som till stor del består av den ingående reserven. Enligt Energimyndighetens årsrapport för den svensk-norska elcertifikatsmarknaden (ET 2016:08) uppgick den totala reserven av elcertifikat till 18,1 miljoner elcertifikat, vilket motsvarar 18,1 terawattimmar, vid utgången av 2015. Elcertifikatsregistrets offentliga information, cesar.energimyndigheten.se, visar att det under 2016 har utfärdats 26 miljoner elcertifikat och att det annullerades cirka 30,8 miljoner elcertifikat avseende 2016 års kvotplikt den 3 april 2017. Det innebär att den gemensamma elcertifikatsreserven minskade med 4,8 miljoner till totalt 13,3 miljoner elcertifikat, motsvarande 13,3 terawattimmar.

Om detta överskott tas om hand mer skyndsamt än vad som tidigare bedömdes innebär det att marknaden snabbare kan komma i balans. Därför bör den ingående reserven ingå i de terawattimmar som ska ligga till grund för de årliga kvoterna för beräkning av kvotplikten redan från och med år 2018.

Förslag på terawattimmar för åren 2018–2045

Det nya målet på 18 terawattimmar till 2030, som finns i energiöverenskommelsen, påverkar beräkningen av grundtermer efter 2020.

Av tabell 7.1 framgår bedömningen av hur många terawattimmar som krävs för att det nya målet ska nås och hur terawattimmarna ska fördelas över åren. Förslaget bygger på en linjär upptrappning av de 18 terawattimmarna. Den linjära upptrappningen föreslås börja år 2022 och blir 2 terawattimmar per år fram till och med 2030. Den ingående reserven fördelas från och med 2018.

Tabell 7.1 Terawattimmar för beräkning av grundterm

År	Terawattimmar för beräkning av grundterm	Terawattimmarna för beräkning av grundtermen består av följande fyra komponenter			
		Mål till 2020 (15,2 TWh är Sveriges del av det gemensamma målet om 28,4 TWh)	Nytt mål till 2030 (18 TWh)	Övergångsordning (TWh)	Ingående reserv (TWh)
2018	22,97	10,93		10,44	1,60
2019	24,64	13,07		10,14	1,43
2020	26,15	15,20		9,60	1,35
2021	23,85	15,20		8,30	0,35
2022	24,22	15,20	2,00	6,97	0,05
2023	24,62	15,20	4,00	5,42	
2024	24,54	15,20	6,00	3,34	
2025	24,73	15,20	8,00	1,23	0,30
2026	25,47	14,47	10,00	0,05	0,95
2027	26,69	13,73	12,00	0,01	0,95
2028	27,18	12,27	14,00	0,01	0,90
2029	27,71	10,80	16,00	0,01	0,90
2030	27,33	9,33	18,00		
2031	25,87	7,87	18,00		
2032	24,40	6,40	18,00		
2033	22,27	4,27	18,00		
2034	20,13	2,13	18,00		
2035	18,73	0,73	18,00		
2036	17,00		17,00		
2037	16,00		16,00		
2038	14,00		14,00		
2039	12,00		12,00		
2040	10,00		10,00		
2041	8,00		8,00		
2042	6,00		6,00		
2043	4,00		4,00		
2044	2,00		2,00		
2045	1,00		1,00		

7.2 Beräkning av tekniska justeringar

Regeringens förslag: Justeringstermen ska bestämmas genom att avvikelser för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år.

Avvikelseerna ska avse skillnaden mellan å ena sidan faktiska och nya prognostiserade beräkningar och å andra sidan tidigare beräkningar för beräkningsåret i fråga om annullering – med utgångspunkt i dels produktion i anläggningar som godkändes för tilldelning av elcertifikat före den 1 januari 2012, dels kvotpliktig elanvändning i de fall beräkningen avser avvikelser för åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från.

Avvikelse som avser åren efter det år som justeringstermerna ska gälla från ska läggas på de beräkningsår då avvikelserna inträffar. Avvikelse som avser åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från ska normalt läggas på endast detta år eller detta år och det närmast efterföljande året. Avvikelseerna får dock vid behov fördelas på det år som justeringstermerna ska gälla från och högst tre av de efterföljande åren. Avvikelseerna ska fördelas jämnt över åren de läggs ut på.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Förslaget om hur avvikelser ska fördelas har i regeringens förslag ändrats så att fördelningen normalt ska göras över ett eller två år. Regeringens förslag innebär inget bemyndigande att meddela föreskrifter om fördelningen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget.

Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO) anser att tekniska justeringar ska spridas på två år, inte fyra år. *Skogsindustrierna* anser att vid justering av kvotkurvan ska mindre volymer vid behov kunna fördelas på en kortare tidsperiod än fyra år. *Svensk Vindenergi* och *Svensk Vindkraftförening* anser att avvikelserna ska fördelas över max två år. *Vattenfall* anser att hela justeringen bör läggas på ett år, det kommande året. *Energiföretagen*, *E.ON* och *Näringslivets regelnämnd* anser att en teknisk justering bör få genomslag i kvotkurvan först efter tre år. *Energiföretagen* anser att en sådan lösning skulle göra det möjligt för elhandlarna att fortsätta erbjuda fleråriga fastprisavtal utan faktiska justeringar under en treårsperiod. *E.ON* anser vidare att avvikelserna bör läggas på det fjärde året samt att det bör anges i lagtexten hur många år avvikelserna ska fördelas på.

Skälen för regeringens förslag

Förutsägbarhet och stabilitet har alltid varit ledord för hanteringen av elcertifikatssystemet. Det är av yttersta vikt att elcertifikatsmarknaden kan fungera med så få störningar som möjligt och att det är tydligt vilka ändringar i kvotkurvan som regeringen får göra på förordningsnivå. En

Prop. 2016/17:179 sådan styrning kan endast åstadkommas om lagbestämmelserna uttryckligen anvisar hur justeringar ska göras.

Justeringsprinciper

Den första tekniska justeringen av kvotkurvan inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden genomfördes i både Sverige och Norge vid kontrollstationen 2015. I samband med den justeringen utarbetades principer för att avvikelser från kvotkurvan skulle kunna hanteras på ett förutsägbart sätt. Justeringsprinciperna redovisades i Energimyndighetens rapport Kontrollstation 2015 för elcertifikatsystemet. I uppdraget inför kontrollstation 2017 angavs att eventuella justeringar av kvotkurvan skulle göras enligt samma principer som användes 2015.

Enligt de principer som utarbetats ska kvotkurvan justeras för avvikelser mellan faktisk annullering (kvotpliktig elanvändning) och den förväntade annulleringen (prognos om kvotpliktig elanvändning) som användes vid beräkning av gällande kvoter. Den ska även justeras för avvikelser mellan faktisk tilldelning (produktion) till anläggningar inom övergångsordningen, dvs. anläggningar som godkändes för tilldelning av elcertifikat före den 1 januari 2012, och den förväntade tilldelningen till sådana anläggningar som användes vid beräkning av gällande kvoter.

Justeringsterm

Beräkningen av de avvikelser som utgör den tekniska justeringen innebär en jämförelse mellan de värden som användes för kvotpliktig elanvändning och tilldelning av elcertifikat till anläggningar inom övergångsordningen när gällande kvoter beräknades och uppgifter om faktisk kvotpliktig elanvändning liksom faktisk tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen. Tidigare värden ska också stämmas av mot nya prognoser. Beräkningen kommer att resultera i ett tal som bör benämnas justeringsterm. I lagen om elcertifikat bör det regleras att justeringstermen ska bestämmas genom att avvikelser för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år.

Vidare bör lagen innehålla en bestämmelse om hur avvikelserna ska beräknas. Avvikelseerna ska avse skillnaden mellan å ena sidan faktiska och nya prognostiserade beräkningar och å andra sidan tidigare beräkningar för beräkningsåret i fråga om annullering med utgångspunkt i produktion i anläggningar som godkändes för tilldelning av elcertifikat före den 1 januari 2012 och kvotpliktig elanvändning om beräkningen avser avvikelser för åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från.

Som framgår av förra avsnittet är det summan av grundtermen och justeringstermen som, enligt förslaget i denna proposition, ska bli den kvot för beräkning av kvotplikt som kommer att finnas i förordningen om elcertifikat.

Kvoterna för beräkning av kvotplikt bör baseras på underlag från Energimyndigheten

Det är Energimyndigheten som genom uppdrag från regeringen hittills har tagit fram underlag och prognoser för ändringar av kvoterna i lagen om elcertifikat. Myndigheten bör även fortsättningsvis ha denna uppgift. Inriktningen är att det ska regleras i förordningen om elcertifikat att till-

synsmyndigheten ska ta fram förslag på grundtermer och justeringstermer och redovisa underlag för beräkning av avvikelser till regeringen när nya kvoter för beräkning av kvotplikten ska fastställas.

Fördelning av avvikelser

För att mål och finansieringsåtaganden ska nås måste avvikelser som beräknas fördelas ut på åren framåt i tiden. Avvikelser som beräknas för åren efter det år som justeringstermerna ska gälla från och som beror på ändrade prognoser för produktion i anläggningar som togs i drift före den 1 januari 2012, bör läggas ut på de beräkningsår då avvikelserna inträffar. Den nya prognosen för kvotpliktig elanvändning finns med vid bestämmandet av grundtermen och justeringstermen för dessa år.

Avvikelser för åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från kan inte allokeras på det år då avvikelserna inträffar eftersom kvoterna inte kan ändras retroaktivt. Sådana avvikelser måste därför fördelas över åren från och med det år då nya kvoter ska träda i kraft. Bedömningen är dock att dessa avvikelser inte bör kunna läggas ut på hur många år som helst utan det bör finnas en begränsning i tid. Avvikelseerna, som i huvudsak beror på ändrade faktiska förhållanden men till viss del även på nya prognoser för det eller de år statistik saknas, riskerar annars att påverka marknaden på ett negativt sätt. Vid Kontrollstation 2015 blev sådana avvikelser jämnt fördelade över fyra år. Energimyndigheten har föreslagit i sin rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet (ER 2016:09) att dessa avvikelser även fortsättningsvis ska fördelas jämnt över fyra år. En fördelning över en kortare tidsperiod än fyra år förordas dock av de flesta remissinstanser. Regeringen delar dessa remissinstansers uppfattning. De avvikelser som räknas fram bör fördelas ut på kvoterna i närtid för att inte orsaka att tidigare obalanser finns med i systemet under alltför många år. Det som *Energiföretagen*, *Näringslivets regelnämnd* och *E.ON* framför om att en teknisk justering bör få genomslag i kvotkurvan först efter tre år är mot denna bakgrund därför inte ett alternativ även om en sådan lösning, enligt *Energiföretagen* och *E.ON*, skulle göra det möjligt för elhandlarna att fortsätta erbjuda fleråriga fastprisavtal utan faktiska justeringar under en treårsperiod. Detta med anledning av att förslaget inte bedöms påverka möjligheten att erbjuda fastprisavtal i någon större utsträckning.

Det kan dock finnas skäl att lägga ut avvikelserna på en längre tid än ett eller två år. En viss flexibilitet bör därför byggas in i systemet samtidigt som det är viktigt att aktörerna får stabila och förutsägbara spelregler. Den bestämmelse som föreslås bör utformas så att avvikelser för åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från normalt ska läggas ut på detta år eller på detta år och det närmast efterföljande året, men avvikelserna ska vid behov kunna läggas ut på fler år, dock högst på sammanlagt fyra år. Avvikelseerna bör fördelas jämnt över de år som de läggs ut på.

7.3 Tidpunkter för tekniska justeringar av kvotkurvan

Regeringens förslag: Kvoter för beräkning av kvotplikten ska bestämmas minst vartannat år till och med år 2045. Kvoterna ska beslutas senast året innan det år de ska träda i kraft.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. *Energimarknadsinspektionen*, *Energiföretagen*, *Näringslivets regelrådet*, *Oberoende elhandlare*, *Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO)* och *Svensk solenergi* anser att tekniska justeringar i kvotkurvan bör göras varje år. *E.ON* anser att tekniska justeringar av kvotkurvan bör göras varje år eller minst vartannat år. *Svensk Vindenergi* och *Svensk Vindkraftsförening* anser att justeringen ska ske så ofta som möjligt för att undvika obalanser i systemet. *Skogsindustrierna* anser att gällande kvoter för beräkning av kvotplikt ska ses över vart annat år. *Skogsindustrierna* anser också att kvoter ska fastställas på förhand. *Vattenfall* anser att tidsintervallet mellan justeringarna av kvotkurvan bör vara kort och att justeringarna bör kommuniceras senast i juni och börja gälla den 1 januari kommande år.

Skälen för regeringens förslag

Tekniska justeringar bör göras minst vartannat år

Energimyndigheten föreslår i sin rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet (ER 2016:09) att tekniska justeringar av kvotkurvan ska göras vartannat år. Myndigheten bedömer att detta kommer att öka förutsägbarheten beträffande framtida kvotjusteringar för alla aktörer på elcertifikatsmarknaden och att sannolikheten för underskott och överskott reduceras. Genom att förslaget innebär att tekniska justeringar av kvotkurvan sker mer frekvent ser dock myndigheten en risk att elhandlarna kan behöva ändra sina elavtal oftare eftersom en kostnad för elcertifikaten tas ut av konsumenten. Myndigheten bedömer ändå att fördelarna med förslaget överväger nackdelarna.

Många remissinstanser tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget om att kvotkurvan ska justeras minst vartannat år. Några remissinstanser förordar dock årliga justeringar. *Skogsindustrierna* anser att justeringarna ska göras vartannat år. Regeringens uppfattning är att kvotkurvan ska justeras med täta intervall. Inriktningen bör därför vara att justeringar ska göras varje år, i vart fall fram till och med 2021, för att obalanser i systemet ska kunna rättas till snabbare. Det kan dock finnas tillfällen när det kan vara mer lämpligt att göra justeringarna med glesare intervaller. Därför bör bestämmelsen utformas så att den anger att kvoter för beräkning av kvotplikten ska fastställas minst vartannat år. Det bör också vara tydligt till vilket år regeringen får meddela kvoter för beräkning av kvotplikt. Ett slutår bör därför anges i bestämmelsen. Detta bör anges till

2045 på grund av att det nya måläret sätts till 2030 och aktörerna är berättigade till 15 års tilldelning av elcertifikat. Prop. 2016/17:179

Det är viktigt för förutsägbarheten att de nya kvoterna beslutas senast året innan det år de ska träda i kraft. I propositionen finns ett sådant lagförslag. *Vattenfall* anser att justeringar som ska börja gälla den 1 januari kommande år bör kommuniceras senast i juni året innan. En tidig kommunikation om ändringar i kvotkurvan är mycket viktig. Det är dock svårt att ange en exakt tidpunkt när kommunikation om nya regler ska ske. Kvotjusteringarna kommer att innebära arbete på Energimyndigheten och i Regeringskansliet. Ett exakt datum skulle göra arbetsprocesserna alltför sårbara, men det bör eftersträvas att så tidigt som möjligt under året ge besked om vilka kvotjusteringar som ska gälla för kommande år.

Kvoten för beräkning av kvotplikt bör fortsätta att fastställas på förhand

Energimyndigheten redovisar i sin rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet (ER 2016:09) att kvoter kan fastställas såväl på förhand som i efterhand. Nackdelar och fördelar med respektive metod redovisas. Att fastställa kvoter på förhand innebär att de fastställs före kalenderårets start. Metoden innebär, enligt rapporten, större förutsägbarhet och jämnare handel över året och den är enklare att hantera för kvotpliktiga aktörer. Det anges att tekniska justeringar bara krävs om kvoterna fastställs på förhand. Om kvoterna fastställs i efterhand, efter ett kalenderårs slut, sker beräkningen med utgångspunkt i faktiska värden. Metoden beskrivs som mer krävande för aktörerna med risk för minskad kostnadseffektivitet och den skulle innebära ökad marknadsaktivitet innan elcertifikaten ska annulleras den 1 april varje år.

Hittills har kvoterna i elcertifikatssystemet fastställts på förhand. Energimyndigheten förordar att detta system ska bestå. Vid remitteringen av Energimyndighetens rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet (ER 2016:09) fick förslaget stöd av flera remissinstanser. *Skogsindustrierna* anser dock att det bästa alternativet vore att ha en kvot baserad på faktisk elanvändning som appliceras retroaktivt.

Bedömningen i denna proposition är densamma som i promemorian. Det nuvarande systemet fungerar väl och det bör inte förändras. Kvoterna bör därför även framöver fastställas på förhand.

8 Riksdagens mål för elcertifikatssystemet bör framgå av lagen

Regeringens förslag: Lagen syftar till att främja produktion av förnybar el för att inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge år 2020 nå målet om att finansiera 15,2 terawattimmar ny förnybar elproduktion, år 2030 nå målet om att utöka elcertifikatssystemet med 18 terawattimmar nya elcertifikat, för perioden fram till 2045 uppfylla volymrelaterade förpliktelser och för att år 2020 nå det nationella målet om att finansiera 30 terawattimmar ny förnybar elproduktion jämfört med år 2002.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens. Det nya målet till 2030 som följer av energiöverenskommelsen behandlades dock inte i promemorian utan i rapporten delredovisning 2, jfr avsnitt 5.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Lagen om elcertifikat syftar till att främja produktion av förnybar el. I vilken omfattning detta ska ske finns dock inte angivet. När elcertifikatssystemet infördes fanns endast ett mål för systemet. Efterhand som ambitionsnivån har höjts och samarbetet med Norge inletts har mål och avtalsförpliktelser tillkommit. Det kan vara svårt att få en överblick över vad systemet syftar till. De konkreta mål och åtaganden som har beslutats för elcertifikatssystemet bör därför tas in i lagtexten.

Lagrådet anser att det inte fyller någon lagteknisk funktion att målen anges i lagen. Lagrådet motiverar sin synpunkt med att de bestämmelser om kvotplikt m.m. som föreslås inte är utformade med koppling till de angivna målen, att ingen annan bestämmelse i lagen knyter an till målen samt att det inte anges hur målen ska uppnås eller vem som ansvarar för att så sker. Lagrådet pekar också på att det inte föreskrivs vad som blir följden av att målen inte uppnås.

Elcertifikatssystemet är ett marknadsbaserat stödsystem som har tagits fram i syfte att främja produktionen av förnybar el. Att systemet syftar till detta anges redan i dag i en inledande bestämmelse. Det som konkretiseras i denna proposition är i vilken omfattning lagen syftar till att förnybar el ska produceras. Lagens övriga bestämmelser är inte utformade med synbar koppling till målen i den inledande syftesbestämmelsen, men beräkningen av den efterfrågan på elcertifikat som skapas genom kvoterna i systemet är gjord med utgångspunkt i målen. Kvoterna är bindande för aktörerna vid tillämpningen av regelverket men det är riksdagen och regeringen som ansvarar för beräkning av kvoterna och därigenom att målen nås. Kvoterna baseras på antaganden framåt i tiden, bland annat avseende elanvändningen, och för att målen ska nås justeras kvoterna regelbundet när nya prognoser tas fram, jfr avsnitt 7. Det stödsystem, elcertifikatssystemet, som regleras i lagen är till för att nå målen och det är staten, genom att införa systemet och bestämma kvoterna, som ansvarar för målluppfyllelsen. Målen bör framgå av lagtexten.

Nuvarande mål inom elcertifikatssystemet

Målet inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge bör anges i lagen. Det är ett finansieringsmål om 15,2 terawattimmar ny förnybar elproduktion till 2020. Målet gäller för perioden från och med den 1 januari 2012. Av avtalet med Norge framgår även att Sverige ska sträva efter att annullera elcertifikat motsvarande 198 terawattimmar för perioden mellan 2012 och 2035 och 30 terawattimmar för perioden mellan 2016 till 2035 från de anläggningar som blivit godkända för tilldelning av elcertifikat. Lagen syftar till att även dessa volymrelaterade förpliktelser ska nås och detta bör anges i bestämmelsen.

Det nationella finansieringsmålet om 30 terawattimmar ny förnybar elproduktion till 2020 jämfört med 2002 bör också tas in i lagen. Det natio-

Energiöverenskommelsen

I energiöverenskommelsen anges att den förnybara energin ska fortsätta att byggas ut. Vidare anges att elcertifikatssystemet ska förlängas och utökas med 18 terawattimmar nya elcertifikat till 2030. Ingen ytterligare ambitionshöjning ska dock göras fram till 2020. Däremot framgår det av överenskommelsen att tekniska justeringar för att förbättra marknadens funktion, utan att öka ambitionsnivån, ska kunna göras för att öka tilltron till systemet. Energiöverenskommelsen innebär ett nytt mål efter 2020 för elcertifikatssystemet. Det nya målet bör införas i lagen. De volymrelaterade förpliktelser som följer av det nya målet innebär att det för perioden från och med 1 januari 2022 till och med 31 december 2045 ska annulleras elcertifikat motsvarande 270 terawattimmar.

Enligt avtalet mellan Sverige och Norge om en gemensam marknad för elcertifikat krävs det samråd om någon av parterna önskar införa ett nytt mål för en ökning av den förnybara elproduktionen efter 2020 inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Ett nytt mål kan endast beslutas om ändringen inte ger orimliga konsekvenser för den andra parten. Det är nödvändigt att en överenskommelse träffas mellan Sverige och Norge för att det nya målet till 2030 ska kunna genomföras. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en sådan överenskommelse senare under våren 2017.

9 Stoppmekanism kopplad till det nya målet 2030

Regeringens bedömning: En stoppmekanism för det nya målet 2030 bör beslutas senast vid utgången av år 2020. Energimyndigheten bör få i uppdrag att analysera och ge förslag på utformningen av en sådan mekanism. Analysen bör omfatta olika alternativ, däribland en volymrelaterad stoppmekanism, och dess för- och nackdelar jämfört med att införa en tidsgräns.

Rapportens förslag (delredovisning 2) överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *E.ON, Göteborg Energi, Energiföretagen Sverige, Energi Norge, Naturvårdsverket, Skogsindustrierna, Oberoende elhandlare, Svenskt näringsliv, Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund, Statkraft* och *Stena renewable* tillstyrker helt eller till största delen förslaget om att det i god tid innan de nya kvoterna börjar gälla år 2022 ska finnas en stoppmekanism på plats och att utformningen av denna bör utredas snarast. *Energiföretagen Sverige* och *Energi Norge* välkomnar förslaget och betonar att det är viktigt att en stoppmekanism är på plats i god tid före 2030.

Prop. 2016/17:179 *Svensk vindenergi och Svensk vindkraftförening* anser att det är viktigt att en stoppmekanism för det nya målet utreds och beslutas redan under 2017. *Svensk solenergi* anser att Energimyndigheten ska utreda och lämna förslag till en stoppmekanism 2017.

Svensk vindenergi, Oberoende elhandlare, Svensk solenergi, Stena renewable och Statkraft anser att olika stoppmekanismer bör vara med i kommande utredning, exempelvis en volymbaserad stoppregel. *Skogsindustrierna* anser att om frågan ska utredas bör det arbetet göras förutställningslöst med ett brett utredningsuppdrag men att det är olyckligt om det införs en tillfällig tids-stoppmekanism.

Chalmers framför att frågor om mekanismer för nedtrappning eller stopp i elcertifikatssystemet är avhängiga frågor om hur kärnkraftens och fossila anläggningars externa kostnader hanteras.

Skälen för regeringens bedömning

Efterhand som målåret 2020 närmar sig har frågan om att införa en stoppmekanism i elcertifikatssystemet aktualiserats alltmer. Norge har en stoppregel i sin nationella lagstiftning som innebär att inga nya anläggningar som tas i drift efter den 31 december 2021 kan godkännas för tilldelning av elcertifikat. Avsaknaden av stoppregel i Sverige kan leda till ett överutbud av elcertifikat och därmed en priskollaps. Risken för en sådan priskollaps kan påverka nya investeringar och även måluppfyllelsen. Sverige bör därför införa en stoppregel som ska bidra till balans mellan utbud och efterfrågan på elcertifikatsmarknaden.

Energimyndigheten fick i september 2015 ett uppdrag att utreda behovet av en stoppregel. Myndigheten rapporterade uppdraget i delredovisning 1 med utgångspunkt både i scenariot att det beslutas om ett nytt mål efter 2020 och i scenariot att ett sådant mål inte beslutas. Efter att de fem riksdagspartierna kommit överens om ett nytt mål för elcertifikatssystemet på 18 terawattimmar till 2030 genom energiöverenskommelsen konstaterar Energimyndigheten i delredovisning 2 att en stoppmekanism med koppling till det nya målåret bör beslutas för att undvika såväl osäkerhet för investerare som över- eller underutbyggnad av produktionen av förnybar el. Energimyndigheten anser vidare att det är viktigt att en stoppmekanism införs i god tid före 2030 för att skapa ett bra investeringsklimat under 2020-talet. Myndigheten föreslår även att det bör övervägas att redan nu införa en regel där anläggningar som tas i drift efter ett visst datum inte kan godkännas för tilldelning av elcertifikat men som senare eventuellt kan ersättas med en annan stoppmekanism.

Införandet av en stoppmekanism har ett brett stöd bland remissinstanserna. Det behövs dock ytterligare utredning av hur stoppmekanismen ska utformas. Ett par remissinstanser anser att en stoppregel bör utredas och beslutas redan under 2017. Att hinna utreda och införa en stoppmekanism under 2017 är dock inte genomförbart. Det är heller inte lämpligt att, som myndigheten föreslagit, redan nu införa en regel för begränsning av möjligheten till tilldelning av elcertifikat som kan komma att justeras inom en relativ kort period efter att frågan har utretts närmare. Ett beslut om stoppmekanismen senast vid utgång av år 2020 bör ge aktörerna den förutsägbarhet som behövs för att kunna fatta beslut om de

investeringar som behövs för att nå det nya målet till 2030. Detta bör vara utgångspunkten för det fortsatta arbetet. Prop. 2016/17:179

Det är Energimyndigheten som bör utreda frågan om utformningen av en stoppmekanism. Analysen bör göras utifrån olika alternativ vilket också föreslagits av några remissinstanser. För- och nackdelar med två möjliga utformningar bör dock särskilt analyseras, nämligen införandet av en volymrelaterad stoppmekanism jämfört med införandet av en tidsgräns.

10 Effektgräns för godkännande av anläggningar inom elcertifikatssystemet

Regeringens bedömning: Förslaget från Energimyndigheten att utsluta mikroanläggningar ur elcertifikatssystemet för att i stället ges en högre skattereduktion bör analyseras vidare. Förslaget kan innebära en positiv förenkling, men för att bl.a. säkerställa att ingen aktör missgynnas beroende på exempelvis ägandeform behövs vidare analys.

Rapportens förslag (delredovisning 2) överensstämmer inte med regeringens. Energimyndigheten föreslår att enbart anläggningar med en installerad effekt högre än 68 kilowattimmar ska få stöd genom elcertifikatssystemet efter år 2020. Regeringen anser att frågan bör utredas vidare.

Remissinstanserna: *E.ON, Göteborg Energi, Konjunkturinstitutet, Skogsindustrierna, Luleå tekniska universitet, Naturvårdsverket, Oberoende elhandlare, Chalmers, Svensk vindenergi, Energiföretagen Sverige, Energi Norge, Statens jordbruksverk, Svensk solenergi* och *Svenska bioenergiföreningen* tillstyrker helt eller delvis Energimyndighetens förslag.

Jordbruksverket anser att det finns många olika mikroproducenter som kan beröras och att det är viktigt att dessa får kompensation via andra stödsystem i fall de påverkas av förslaget för att upprätthålla målsättningen med stödet till verksamheten. *Energiföretagen Sverige* och *Energi Norge* anser att det åtminstone borde införas begränsningsregler som innebär att inte investeringsstöd, skattenedsättning och elcertifikat kan kombineras i syfte att behålla den teknikneutrala inriktningen i elcertifikatssystemet. *Svensk solenergi* är försiktigt positiv till Energimyndighetens förslag men endast om mikroproducenterna kompenseras i någon annan form, exempelvis genom en höjd skattereduktion för överskottselen eller att stödnivån via föreslagen sol-ROT höjs. *Naturvårdsverket* anser att små producenter skulle kunna stödjas enbart med andra styrmedel som skatteavdrag eller ROT-avdrag till en lägre administrativ kostnad. *E.ON* stödjer Energimyndighetens förslag att mikroanläggningar bör utslutas ur elcertifikatssystemet, men anser att en förändring av regelverket inte bör påverka mikroproduktionsanläggningar som redan är godkända och registrerade som elcertifikatberättigade i systemet. *Svenska bioenergiföreningen* anser att gränsen bör sättas för vilken normalårsproduktion

Prop. 2016/17:179 anläggningen har så att produktionsanläggningar med längre driftstider kan klara gränsvärdet.

Statkraft och *Vattenfall* anser att mikroprodukten under 68 kilowattimmar även fortsättningsvis ska omfattas av elcertifikatssystemet. *Uniper* anser att om mikroanläggningar utesluts ur elcertifikatssystemet bör målet om 18 terawattimmar justeras nedåt i motsvarande omfattning. *Naturskyddsföreningen* anser att det är fel att exkludera små anläggningar från elcertifikat rent ekonomiskt och för att certifikaten är viktiga ur ett utbildnings- och kunskapsperspektiv. *Svensk Vattenkraftförening* motsätter sig förslaget då de flesta av mikrovattenkraftanläggningar är av hög ålder och står inför renoveringsbehov samt att det inte torde bli någon administrativ lättnad eftersom de redan fått elcertifikat och finns i systemet.

Skälen för regeringens bedömning

Energimyndigheten redovisar i sin rapport, delredovisning 2, att småskalig elproduktion från så kallade mikroanläggningar endast utgör en liten andel av den totala elproduktionen inom ramen för elcertifikatssystemet. Däremot är mikroanläggningar till antalet fler än hälften av alla anläggningar i systemet. Exempelvis stod solcellsanläggningar i september 2016 för 56 procent av det totala antalet anläggningar men endast för 0,1 procent av elproduktionen i elcertifikatssystemet. De flesta av dessa anläggningar tillhör privatpersoner. I regel är privatpersoner engångsansökare vilket gör att de inte kan dra nytta av läreffekter när det gäller formulering av ansökningar på samma sätt som företag kan göra. För privatpersoner förekommer även en rad olika situationer som blir administrativt tunga i förhållande till elcertifikatssystemet, exempelvis behöver ändringar göras vid en flytt. Dessa förhållanden skapar en omotiverad stor administrativ börda både för producenten och myndigheten i relation till andel tilldelade certifikat och värdet av dessa. En stor del av mikroproduktionen är i dag också gynnad på flera sätt utöver elcertifikatssystemet som gör att den inte konkurrerar på lika villkor med övriga förnybara kraftslag. Det skapar en viss osäkerhet utöver marknadsrisken för aktörerna på elcertifikatsmarknaden.

Energimyndigheten har i delredovisning 2 hänvisat till det förslag som myndigheten lämnade i rapporten Förslag till strategi för ökad användning av solel (ET 2016:16). Det förslaget innebär att anläggningar med en installerad effekt lägre än 68 kilowattimmar inte ska få stöd genom elcertifikatssystemet efter år 2020 utan i stället ges en högre skattereduktion. Energimyndighetens förslag kan innebära en positiv förenkling. Flera remissinstanser har dock påpekat att förutsättningarna för mikroanläggningar ser olika ut för olika produktionsslag och ägandeformer. För att bland annat säkerställa att ingen aktör missgynnas beroende på exempelvis ägandeform behöver frågan analyseras vidare. Energimyndigheten bör få i uppdrag att göra en sådan analys.

11 Torvens roll i elcertifikatssystemet

Regeringens bedömning: Torv bör även fortsättningsvis berättiga till elcertifikat.

Rapporterna (delredovisning 1 och 2) innehåller inget förslag om torvens roll i elcertifikatssystemet. I delredovisning 1 redovisar Energimyndigheten utvecklingen när det gäller användningen av torv i energisektorn särskilt i elcertifikatssystemet.

Naturvårdsverkets skrivelse om torvutvinningens och torvanvändningens klimat- och miljöpåverkan överensstämmer inte med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Av remissvaren på delredovisning 1 och 2 framgår att *Naturvårdsverket* och *Konjunkturinstitutet* anser att tilldelningen av elcertifikat för elproduktion baserad på torv bör upphöra med hänsyn till att torv inte kan klassas som ett förnybart kraftslag utan snarare kan jämföras med fossila bränslen vilka bidrar till den globala uppvärmningen. *Svenska Bioenergiföreningen* anser att torvbaserad elproduktion även i fortsättningen bör få elcertifikat samt att torven är ett värdefullt inhemskt och långsamt förnybart biomassabränsle som har särskilt stort värde vid sameldning med trädbränslen med renare förbränning och högre verkningsgrad.

Av remissvaren på *Naturvårdsverkets skrivelse* framgår att de flesta *länsstyrelserna* och *Östersunds kommun* ställer sig bakom Naturvårdsverkets förslag att de energipolitiska styrmedel som gynnar energitorv – bl.a. elcertifikat – bör avvecklas så att en mer signalsäker styrning kan ske mot förnybara alternativ. *Södra skogsägarna ekonomisk förening (Södra)* och *Statens geologiska undersökning (SGU)* är tveksamma till att förslagen kommer att bidra till miljöförbättringar och ser i stället en risk att torven ersätts med kol eller olja. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* ser en risk i att förslaget kommer att leda till en snabb avveckling av branschen med sämre möjlighet till god efterbehandling eftersom det finns risk att torv lämnas kvar i pågående täkter. *Härjedalens kommun* anser att torv även fortsättningsvis ska finnas kvar i elcertifikatssystemet eftersom det finns ett betydande värde av att torv finns som ett komplement till trädbränslen. *Energiföretagen Sverige* föreslår att torv bör vara kvar i elcertifikatssystemet för åtminstone sameldning i fasta biobränsleanläggningar och anläggningar som återvinner energi från avfall. *Skogsindustrierna* avstyrker Naturvårdsverkets förslag och anser att torv är förnybart. *Branschföreningen Svenskt Torv* och *Neova* anser även att förslaget går emot tidigare riksdags- och regeringsbeslut som slagit fast att torv spelar en viktig roll som komplement till trädbränslen. *Energimyndigheten* anser att torven bör vara kvar i elcertifikatssystemet förutsatt att trenden med minskad torvanvändning håller i sig och att konsekvenserna för fjärr- och kraftvärme vid förändring av energipolitiska styrmedel bör analyseras ytterligare innan beslut kan fattas. Även några privatpersoner och verksamheter har svarat på remissen och motsätter sig förslaget att

Prop. 2016/17:179 torv inte längre ska få elcertifikat bland annat med motiveringen att det finns en risk att torven ersätts med kol eller olja.

Skälen för regeringens bedömning

Hanteringen av torv vid införandet av elcertifikatssystemet

Lagen (2003:113) om elcertifikat trädde i kraft den 1 maj 2003. Vid remissbehandlingen av departementspromemorian Lag om elcertifikat (Ds 2002:40) ansåg några remissinstanser att torv borde vara ett certifikatberättigande bränsle, medan andra hade motsatt åsikt. I propositionen Elcertifikat för att främja förnybara energikällor aviserade regeringen att den avsåg att vid en senare tidpunkt överväga torvens eventuella framtida roll i elcertifikatssystemet (prop. 2002/03:40 s. 41). Näringsutskottet ansåg dock att även torv borde berättiga till elcertifikat och att riksdagen, genom ett tillkännagivande, borde uppmana regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad utskottet anfört. Riksdagen tillkännagav som sin mening det som utskottet anfört (bet. 2002/03:NU6, rskr. 2002/03:133). Med anledning av riksdagens tillkännagivande föreslog regeringen i propositionen Torv och elcertifikat (prop. 2003:04/42 s. 9) att torv skulle inordnas i elcertifikatssystemet. Av propositionen framgår att lagen om elcertifikat dels skulle främja produktion av el med användande av förnybara energikällor, dels skulle främja produktion av el med användande av torv. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag.

Torvnäringen

I Sverige produceras torv för bränsleändamål (energitorv), jordförbättring (odlingstorv) och för strö (stallströ).

Volymmässigt dominerar energitorven. Skörden av energitorv har legat runt 2 miljoner kubikmeter per år sedan 2008. Ett femtontal svenska producenter tillhandahåller energitorv. Produktion av energitorv är spridd till flera län. De största produktionsarealerna finns emellertid i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län som står för sammanlagt cirka hälften av produktionen. Utvinningen sker i glesbygden. Importen av energitorv har minskat från 3 663 000 ton 2012 till 81 000 ton år 2015.

Naturvårdsverkets skrivelse om torvutvinningens och torvanvändningens klimat- och miljöpåverkan

Regeringen gav i oktober 2015 Naturvårdsverket i uppdrag att analysera och redovisa torvutvinningens klimat- och miljöpåverkan, särskilt med avseende på miljö kvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan och Myllrande våtmarker och att föreslå hur torvutvinningens negativa inverkan på uppfyllelsen av dessa mål kan minska, bland annat genom förslag till styrmedelsförändringar. I redovisningen föreslår Naturvårdsverket att torv inte ska ingå i elcertifikatssystemet som ett stödberättigat bränsle.

Utveckling

Enligt Energimyndighetens rapport, delredovisning 1, har produktionen av energitorv sedan 1990-talet varierat mellan 2 och 4 terawattimmar. De senaste åren har torvanvändningen minskat och låg 2015 på 1,3 tera-

wattimmar varav 0,21 terawattimmar användes för produktion av el. Torv har som energislag i Sverige ungefär halverats från 2004. Förbränning av torv för energiproduktion beräknas ge upphov till utsläpp av ungefär 700 kiloton koldioxid vilket motsvarar drygt en procent av de svenska växthusgasutsläppen.

Torveldningens samlade klimatpåverkan beror på hur torvmarkens möjlighet att binda respektive avge växthusgaser påverkas av hur och var torven utvinns. Mängden växthusgaser som tas upp eller avgår från torvmarken beror på bland annat på vilken typ av myr det är frågan om, vattenförhållanden samt på vegetation och näringstillgång.

Den största delen av energitorven används i dag i ett fåtal kraftvärmeanläggningar (produktion av el och värme). Torvanvändningen i rena fjärrvärmeanläggningar har successivt minskat och utgör i dag endast en liten del av den totala fjärrvärmeproduktionen. Det finns också några större industrier som är torvanvändare. I dag är det väldigt få anläggningar som endast använder torv. I nya pannor blir även andelen torv allt mindre.

En stor del av de kraftvärmeverk som har använt torv fasades ut ur elcertifikatssystemet den 1 januari 2013. Under 2014 har 12 kraftvärmeverk tilldelats elcertifikat avseende torv. Ytterligare tre anläggningar fasades ut under 2015. Under 2016 använde 17 anläggningar energitorv inom elcertifikatssystemet.

Torv bör även fortsättningsvis berättiga till elcertifikat

Energimyndigheten konstaterar i sin rapport, delredovisning 1, att torv endast används för att producera en liten del av elen inom elcertifikatssystemet. Mängden elcertifikatsberättigad elproduktion från torv har även minskat betydligt sedan utfasningen av anläggningar som togs i drift innan elcertifikatssystemet startade. Energimyndigheten bedömer att under rådande prissituation är intäkter från elcertifikat viktiga för energitorvens konkurrenskraft i kraftvärmeverk. Användningen av torv skulle därför troligtvis minska om elproduktionen med torv inte längre berättigade till elcertifikat. Myndigheten anger också att mängden redan har minskat i och med att anläggningar fasats ut ur elcertifikatssystemet och därmed bytt bränsle. Vid remitteringen av Naturvårdsverkets skrivelse angav Energimyndigheten att torven bör vara kvar i elcertifikatssystemet förutsatt att trenden med minskad torvanvändning håller i sig. Vissa remissinstanser motsätter sig att torv inte längre ska berättiga till elcertifikat och framhåller torvens positiva effekter vid samförbränning.

Användningen av torv i elcertifikatssystemet är mycket liten och har successivt minskat framförallt genom att anläggningar där torv används för samförbränning har fasats ut ur elcertifikatssystemet. Någon ändring av den bedömning som gjordes i regeringens proposition Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015 att torvbaserad elproduktion även i fortsättningen ska berättiga till tilldelning av elcertifikat (prop. 2014/15:123 s. 26) bör därför inte göras. Frågan bör dock fortsatt bevakas.

12 Förenklningar i kvotplikten för bland annat leveranser av el till laddstationer

Regeringens förslag: I lagen betyder elleverantör den som yrkesmässigt levererar el i en elanvändares uttagspunkt. Elproducenter som producerar el i ett nät som används utan stöd av nätkoncession är kvotpliktiga, om mängden levererad el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och om elen yrkesmässigt levereras vidare till användare som tar ut elen på samma nät. Kvotplikten inträder när elproducenten börjar leverera sådan el och upphör när elproducenten upphör att leverera sådan el.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian finns dock inget förslag om när kvotplikten ska inträda och upphöra för elproducenter som producerar och yrkesmässigt levererar el vidare i ett nät som används utan stöd av nätkoncession. I promemorian finns inte heller något förslag om att sådana leveranser av el ska överstiga 60 megawattimmar under ett beräkningsår för att elproducenterna ska bli kvotpliktiga.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget.

HSB Riksförbund och *Statens energimyndighet* föreslår att det sätts en gräns för när kvotplikten ska inträda för elproducenter som producerar el i ett internt nät för att minska den administrativa bördan för berörda elproducenter och myndigheten. *HSB* anser att gränsen bör sättas så att den avser både mängden el, mer än 60 megawattimmar per beräkningsår, och anläggningens effekt, högre än 50 kilowatt. *Energimyndigheten* anser att gränsen bör sättas så att den endast avser mängden el, dvs. 60 megawattimmar per beräkningsår.

Energiföretagen är positiva till att aktörer som t.ex. enbart levererar laddel undantas från kvotplikt men anser att det behöver klargöras vad som avses med yrkesmässig leverans. *HSB* anser att lagtexten bör kompletteras så att det framgår att en mikroproducent, till exempel en bostadsrättsförening, inte anses vara yrkesmässig om bara fördelning av elen sker.

Energiföretagen och *Energimyndigheten* anser att det inte framgår när kvotplikten inträder och upphör för de elproducenter som producerar el i ett internt nät som används utan stöd av nätkoncession.

Skogsindustrierna önskar ett förtydligande om att den nya bestämmelsen om kvotplikt i interna nät inte negativt påverkar skogsindustriella anläggningars möjlighet att från kvotplikt undanta den el som används i den industriella tillverkningsprocessen.

Ändringar i kvotplikten för leveranser av el till t.ex. laddstationer

Energiföretagen har begärt att lagen ska ändras så att aktörer som endast levererar el via laddningsstationer undantas från kvotplikt. Energiföretagen anser att kvotplikten innebär en onödig administrativ börda som riskerar att hindra utvecklingen av laddstationer.

Som en del av arbetet med att modernisera det svenska transportsystemet så att det blir långsiktigt hållbart är det angeläget att förenkla regelverket och undvika en onödig administrativ börda för aktörer som vill leverera el via laddstationer. Därför bör lagen om elcertifikat ändras så att dessa aktörer, i största möjliga utsträckning, inte omfattas av kvotplikt.

Ett lämpligt sätt att reglera ett undantag är att ändra lagens definition av elleverantör så att kvotplikten flyttas till den som levererar el i uttagspunkten i anslutning till det koncessionspliktiga elnätet. I dag anges att en elleverantör är den som yrkesmässigt levererar el. Detta innebär att den som tillhandahåller laddningstjänster kan vara en elleverantör i lagens mening och därför omfattas av kvotplikt. Detta kan ändras genom ett tillägg i definitionen av elleverantör så att en elleverantör är den som yrkesmässigt levererar el i en elanvändares uttagspunkt. I 8 kap. 4 § ellagen (1997:857) definieras uttagspunkt som den punkt där en elanvändare, enligt avtal med nätkoncessionshavaren, tar ut el för förbrukning. Genom att anknyta till ellagens definition av uttagspunkt, kommer exempelvis en bostadsrättsförening som levererar el till laddstationer inte längre att vara en elleverantör eftersom den leveransen inte sker i den uttagspunkt som omfattas av ett avtal med nätkoncessionshavaren.

De förändringar som nu föreslås avser inte endast el som levereras till laddstationer. Förslaget innebär att den som levererar el på andra sidan uttagspunkten, exempelvis till hyresgäster, inte längre kommer att vara en elleverantör enligt lagen och därmed inte kvotpliktig. Kvotplikten för sådan el kommer i stället att hanteras av den elleverantör som levererar el i uttagspunkten i anslutning till det koncessionspliktiga elnätet.

Både *Energiföretagen* och *HSB* anser att det behöver klargöras vad som avses med uttrycket yrkesmässig. *HSB* anser också att lagtexten bör kompletteras så att det framgår att en mikroproducent, till exempel en bostadsrättsförening, inte anses vara yrkesmässig om bara fördelning av elen sker. Med yrkesmässig avses samma sak som i lagen (1994:1776) om skatt på energi. Detta framgår av författningskommentaren. Enligt 1 kap. 4 § lagen om skatt på energi är en verksamhet yrkesmässig, om den utgör näringsverksamhet enligt 13 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), eller bedrivs i former som är jämförliga med en rörelse som är hänförlig till en sådan näringsverksamhet och ersättningen för omsättningen i verksamheten under ett kalenderår överstiger 30 000 kronor. Energimyndigheten har lämnat uppgift om att enligt myndighetens praxis ska den el som levereras debiteras till ett belopp överstigande 30 000 kronor för att leveransen ska anses vara yrkesmässig.

Den som både producerar och yrkesmässigt levererar el i ett nät som inte omfattas av koncessionsplikt kan dock inte undantas från kvotplikt. Det finns inget tidigare led där kvotplikten skulle kunna hanteras för denna el. I lagen måste det därför införas en bestämmelse som särskilt anger att den som producerar el i ett nät som används utan stöd av nätkoncession och som yrkesmässigt levererar elen vidare till användare som tar ut elen på samma nät ska omfattas av kvotplikt. *HSB Riksförbund* och *Energimyndigheten* föreslår att det sätts en gräns för när kvotplikten ska inträda för sådana elproducenter för att minska den administrativa bördan för producenten och myndigheten. *HSB* anser att gränsen ska sättas så den avser både mängden el, mer än 60 megawattimmar per beräkningsår, och anläggningens effekt, högre än 50 kilowatt. *Energimyndigheten* anser att gränsen ska sättas så den endast avser mängden el och föreslår att den sammanlagda leveransen av el till användare inom samma nät ska överstiga 60 megawattimmar per beräkningsår för att elproducenten ska bli kvotpliktig. Det är viktigt att minska den administrativa bördan även för producenter som yrkesmässigt levererar el i nät som inte omfattas av koncessionsplikt. Därför bör remissinstansernas förslag tas om hand. Det bör dock räcka att sätta en gräns för mängden el som ska levereras. Denna gräns bör lämpligen sättas till 60 megawattimmar som *Energimyndigheten* föreslagit.

Genom kravet på att elen yrkesmässigt ska levereras vidare i samma nät blir det samma aktörer som kommer att omfattas av kvotplikt som i dag. Detta beror på att den som producerar och yrkesmässigt levererar el vidare i ett nät som används utan stöd av nätkoncession enligt dagens regelverk är att anse som elleverantör. Det blir dock en skillnad gentemot dagens reglering genom gränsen på 60 megawattimmar förs in i lagen. De som producerar och yrkesmässigt levererar el understigande denna gräns kommer inte längre att vara kvotpliktiga.

Skogsindustrierna önskar ett förtydligande om att den nya bestämmelsen om kvotplikt i interna nät inte negativt påverkar skogsindustriella anläggningars möjlighet undanta den el som används i den industriella tillverkningsprocessen från kvotplikt. Denna fråga ska bedömas av den myndighet som tillämpar lagen om elcertifikat, dvs. *Energimyndigheten*. De ändringar som nu görs omfattar dock inte den bestämmelse i lagen som styr vilken el som en registrerad elintensiv industri får undanta vid beräkning av kvotplikten.

Den nya bestämmelsen om kvotplikt för den som producerar och yrkesmässigt levererar el vidare inom ett nät som används utan stöd av nätkoncession finns i 4 kap. 1 § lagen om elcertifikat. I denna paragraf föreslås även redaktionella ändringar genom att nuvarande andra och tredje styckena flyttas till två nya bestämmelser. Synpunkten från *Energiföretagen* och *Energimyndigheten* om att det bör framgå när kvotplikten inträder och upphör för elproducenter som producerar el i nät som används utan stöd av nätkoncession tas om hand i de nya bestämmelserna.

13 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I proposition 2014/15:123 gjordes bedömningen att nästa kontrollstation inom elcertifikatssystemet bör genomföras så att eventuella lagändringar ska kunna träda i kraft den 1 januari 2018. De lagändringarna som nu föreslås inom ramen för kontrollstation 2017 bör därför träda i kraft den 1 januari 2018.

14 Konsekvenser

Elcertifikatssystemet är ett marknadsbaserat stödsystem som infördes för att främja en ökad elproduktion från förnybara energikällor. Kvotplikten har funnits sedan elcertifikatssystemet infördes. Kvoterna kan behöva ändras av två anledningar. Den ena är om det kommer nya mål för systemet. Den andra är om de prognoser som ligger till grund för beräkningar av kvoter framåt i tiden avviker från faktiska värden eller tidigare prognostiserade värden. Detta händer när faktiska värden blir kända och nya prognoser tas fram. Propositionen behandlar bl.a. de förslag som Energimyndigheten lämnat i samband med arbetet inför kontrollstation 2017. Energimyndigheten har lämnat två rapporter inom ramen för detta arbete, den första (delredovisning 1) överlämnades den 9 juni 2016 och den andra (delredovisning 2) överlämnades den 17 oktober 2016.

Samarbetet med Norge om en gemensam elcertifikatsmarknad regleras i ett bilaterat avtal mellan Sverige och Norge. Energimyndigheten har i sin delredovisning 1, bland annat redovisat nödvändiga justeringar av kvoter så att Sverige uppfyller de åtaganden som finns enligt avtalet från den 29 juni 2011 med Norge. Regeringen föreslår i enlighet med Energimyndighetens förslag att flytta den så kallade kvotkurvan från lag till förordning, därför behandlas inte tekniska justeringar (volym) i denna proposition och därmed inte heller i denna konsekvensanalys. Däremot redogörs här för vilka konsekvenser som en flytt av kvotkurvan till förordning och fastställande av principer för framtida tekniska justeringar får på elcertifikatsmarknadens aktörer inklusive myndigheter och domstolar med flera.

Förslaget innebär också att riksdagen även fortsättningsvis kommer att besluta om nya mål för förnybar elproduktion, inom ramen för elcertifikatssystemet och målen bör fastställas i lagen. Fördelningen över tid av efterfrågan för att genomföra de av riksdagen beslutade målen föreslås även fortsättningsvis fastställas i lagen. Hur den ökade efterfrågan utfor-

Prop. 2016/17:179 mas kan komma att inverka på elcertifikatspriset och handelspriset på el. Det innebär att samtliga producenter och elanvändare på den nordiska elmarknaden kan komma att påverkas. Exempelvis kan ny förnybar elproduktion med lägre marginalkostnader tränga undan andra dyrare kraftslag på elmarknaden, vilket skulle innebära lägre elpris och lägre kostnader för elavändarna. Förändrat elcertifikatspris påverkar däremot i första hand endast aktörer inom elcertifikatssystemet, dvs. elcertifikatsberättigade producenter och kvotpliktiga elanvändare i både Sverige och Norge.

I Energimyndighetens rapport, delredovisning 2, lämnas förslag till hur systemet vid en förlängning och utökning bör utformas. I samma rapport lämnar myndigheten andra förslag rörande systemets utveckling efter 2020. Flera av dessa förslag bedömer regeringen behöver utredas vidare och kommer därmed inte vara en del av denna konsekvensanalys. I detta avsnitt redogörs endast konsekvenser av de föreslagna lagförslagen i denna proposition. Först beskrivs av förslagen och eventuella alternativ för respektive lagförslag. Därefter presenteras konsekvenserna för respektive förslag för berörda aktörer.

Kort beskrivning av den föreslagna regleringen med utgångspunkt i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Propositionen innehåller lagförslag gällande fyra frågor. Den första frågan är förslag till en förlängning av elcertifikatssystemet och nytt mål till 2030. Den andra frågan hanterar hur den ökade efterfrågan över tid ska fördelas, det vill säga kvotkurvans utformning. Den tredje frågan är förslag till förändringar av kvotkurvan, så kallad flytt av kvotkurvan och hantering av tekniska justeringar. Den fjärde frågan gäller ändringar i kvotplikten för dem som endast levererar el till laddstationer för fordon.

Förlängning av elcertifikatssystemet och nytt mål 2030

De svenska regeringspartierna kom den 10 juni 2016 överens med Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna om en ramöverenskommelse för energipolitiken. Enligt överenskommelsen ska elcertifikatssystemet förlängas och utökas med 18 terawattimmar nya elcertifikat till 2030.

Energimyndigheten har föreslagit hur systemet vid en förlängning och utökning bör utformas. Förslaget innebär en sömlös övergång som för enkelt innebär en fortsatt gemensam elcertifikatsmarknad fram till 2045 mellan Sverige och Norge och att svenska och norska elcertifikat har fortsatt samma status och kommer kunna omsättas på samma sätt fram till dess att systemet avslutas 2045.

Regeringen instämmer med Energimyndigheten att en förlängning och utökning av elcertifikatssystemet innebär att det sker inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge. Enligt artikel 2 i avtalet med Norge kan Sverige införa ett nytt mål efter 2020 på den gemensamma elcertifikatsmarknaden efter samråd med Norge om bland annat effekter och under förutsättning att ändringar inte ger orimliga konsekvenser för Norge och norska marknadsaktörer. En svensk ambitionshöjning skulle även kunna tänkas ske genom ett nytt elcertifikatssystem för 18 terawattimmar till 2030. Den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge skulle då ske parallellt och avslutas enligt gällande avtal. Reger-

ingen bedömer det dock som ett sämre alternativ. Framför allt då en helt ny marknad för handel med elcertifikat måste etableras vilket innebär två olika marknadspriser på elcertifikat. Utöver ökade kostnader för två parallella system kommer det nya systemet initialt ha låg likviditet vilket begränsar marknadens effektivitet. En förlängning av det befintliga systemet, så som förslaget är utformat, ger i stället de omvända effekterna, det vill säga lägre kostnader för systemet och bidrar till en högre effektivitet. Övriga förslag som remissinstanser har framfört, exempelvis ett auktionsbaserat stödsystem, anses inte ligga i linje med energiöverenskommelsen och bedöms därför inte vara ett alternativ. Om ingen förlängning kommer till stånd, innebär det att energiöverenskommelsen inte genomförs.

Konjunkturinstitutet konstaterar i sitt remissvar att trots en ensidig svensk finansiering av det nya målet kan det innebära att den tillkommande produktionen hamnar i Norge. Konjunkturinstitutet saknar en diskussion över effekterna av – och det eftersträvansvärda i – att Sverige finansierar förnybar elproduktion i Norge. En förlängning av systemet innebär en fortsatt gemensam elcertifikatsmarknad med Norge. En grundprincip för systemets funktion är att det är marknaden som avgör vart den nya elproduktionen förläggs utefter lägsta kostnader och platser med bäst förutsättningar. I Norge finns också en stoppregel som gör att inga nya anläggningar kan godkännas efter 2021.

Utformning av kvotkurvan efter 2020

Lagförslaget innebär att efterfrågan på elcertifikat ska öka linjärt fram till målåret 2030. Detta innebär att den princip som hittills använts om att utforma kvoterna för de enskilda åren med utgångspunkt i en linjär upptrappning kvarstår – att upptrappningen av efterfrågan bör vara linjär. Slutligen föreslås att efterfrågan för det nya målet påbörjas år 2022 då möjligheten för nya norska anläggningar att få elcertifikat upphör. Förslaget innebär även fortsättningsvis en tilldelningsperiod upp till 15 år vilket betyder att systemet förlängs och att det kommer finnas en efterfrågan på elcertifikat fram till och med år 2045.

Kvotkurvans utformning har dock egentligen bara en indikativ betydelse för utbyggnaden, eftersom kvoterna bara styr efterfrågan av elcertifikat medan produktionen i teorin har en viss flexibilitet i och med möjligheten att spara elcertifikat.

Det finns oändligt många alternativa utformningar av kvotkurvan. Enligt Energimyndigheten bör dock den årliga utbyggnaden ligga mellan 1 och 3 terawattimmar för att inte helt stanna av utbyggnaden av förnybar elproduktion och samtidigt inte ske i för hög takt. Vidare anser myndigheten att kvotkurvan inte heller bör vara för komplicerad. Myndigheten har i sin analys, delredovisning 2, utgått från tre huvudalternativ; linjär utbyggnad, framtung utbyggnad (tyngdpunkten för utbyggnaden sker tidigt) eller baktung utbyggnad (tyngdpunkten för utbyggnaden sker sent). En framtung kvotkurva kan ge incitament för en tidig utbyggnad av ny förnybar elproduktion, medan en baktung kvotkurva kan ge incitament till att senarelägga investeringarna till slutet av perioden och närmare 2030. I ett scenario med en baktung kvotkurva, men att större andel av utbyggnaden ändå sker tidigt på grund av andra drivkrafter, innebär ini-

Prop. 2016/17:179 tialt en obalans på marknaden mellan utbud och efterfrågan av elcertifikat vilket skulle kunna innebära lägre priser på elcertifikat och lägre intäkter för elcertifikatberättigad elproduktion.

Förändringar av kvotkurvan

Förslaget om flytt av kvotkurvan innebär att de kvoter som ska användas för beräkning av kvotplikten ska fastställas i förordning, till skillnad från dagens ordning där dessa fastställs i lagen. Kvoterna ska beräknas genom att summera så kallade grundtermer med justeringstermer. Förslaget innebär att det antal terawattimmar som ligger till grund för beräkning av grundtermer fastställs i lagen. Grundtermer beräknas genom att dividera de terawattimmar som finns i lagen med den kvotpliktiga elanvändningen för respektive år. Justeringstermer beräknas genom att dividera avvikelser för beräkningsåret med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år.

Förslaget gällande flytt av kvotkurvan och hantering av tekniska justeringar syftar till att skapa snabbare och tydligare processer för så kallade tekniska justeringar av kvoter för beräkning av kvotplikten. Förslaget innebär också en ökad tydlighet för aktörerna på elcertifikatsmarknaden om hur och när dessa justeringar ska göras och fördelas. För att mål och finansieringsåtaganden ska nås måste avvikelser som beräknas fördelas ut på åren framåt i tiden. De som huvudsakligen berörs av förslaget är producenter av förnybar el och elleverantörer. Alternativet är att behålla systemet så som det ser ut i dag och ha kvar kvoterna i lagen.

Ändring av kvotplikten för vissa leveranser av el

Förslaget innehåller en ändrad definition av ”elleverantör” vilket innebär ett undantag gällande kvotplikten för bland annat vissa elleverantörer som endast levererar el till laddstationer för fordon. Denna del syftar till att förenkla den administrativa bördan för sådana elleverantörer och därmed underlätta utbyggnaden av laddinfrastruktur för fordon.

Förslaget innebär också en förenkling för exempelvis elproducenter som levererar el yrkesmässigt till kunder, grannar och koncernbolag på ett nät som inte omfattas av koncessionsplikt (internt elnät) eller för bostadsrättsföreningar och fastighetsägare som levererar el till sina hyresgäster. Förslaget innebär att dessa elleverantörer, som i dag bedöms vara mellan 50 och 60 företag, kan bli avregistrerade och den elleverantör som levererar el till uttagspunkten i anslutning till det koncessionspliktiga elnätet får hantera hela kvotplikten i stället. Förslaget innebär därmed inte någon förändring i fråga om kvotpliktig elanvändning utan endast att hanteringen av kvotplikten flyttas till ett tidigare försäljningsled.

Den nya bestämmelse som föreslås gällande produktion och leverans av el i interna nät syftar till att de aktörer som i dag omfattas av kvotplikt även ska omfattas framöver eftersom det inte finns något tidigare led där kvotplikten skulle kunna hanteras för denna el. Detta mot bakgrund av att syftet med förslaget inte är att el ska undantas från kvotplikt utan endast att kvotplikten ska flyttas. Det blir dock en liten skillnad gentemot dagens reglering genom gränsen på 60 megawattimmar förs in i lagen. De som producerar och yrkesmässigt levererar el understigande denna gräns kommer inte längre att vara kvotpliktiga. Syftet är att minska den

administrativa bördan även för producenter som yrkesmässigt levererar el i nät som inte omfattas av koncessionsplikt. Prop. 2016/17:179

En alternativ metod för att förenkla den administrativa bördan för de aktuella elleverantörerna skulle kunna vara att vid beräkning vid kvotplikt inte beakta den el som leveraras till laddstationer för fordon. Det skulle dock innebära ökade kostnader för övriga kvotpliktiga elanvändare. Det är också troligt att den administrativa bördan för övriga elleverantörer skulle öka.

Effekter för myndigheter

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat. Förslagen innebär ingen stor förändring i de arbetsuppgifter som myndigheten redan har med anledning av elcertifikatssystemet. Där emot innebär ett nytt mål till 2030 en förlängning av det ansvar och uppgifter som myndigheten har för systemet.

Förlängning av elcertifikatssystemet och nytt mål 2030

Antalet ansökningar till Energimyndigheten om godkännande av elcertifikatsberättigade anläggningar kommer att öka som en konsekvens av att systemet förlängs och utökas med 18 terawattimmar nya elcertifikat till 2030. Vidare kommer förslaget att innebära genomförande av fler kontrollstationer som innebär vissa uppgifter för myndigheten, dessa bedöms dock rymmas inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Utformning av kvotkurvan efter 2020

Förslaget bedöms endast ha liten eller ingen påverkan för Energimyndigheten.

Förändringar av kvotkurvan

För Energimyndigheten innebär förslaget inte några nya omfattande arbetsuppgifter. Det är dock angeläget med en tydlig kommunikation till marknadsaktörerna om aktuella kvoter för kvotpliktig elanvändning och hur framtida tekniska justeringar ska beräknas. Det bedöms dock att inga ytterliga medel behöver tillföras för detta ändamål.

Att kvotplikten, genom tekniska justeringar, ska justeras minst vart annat år innebär i praktiken tätare kontrollstationer och därmed uppdrag till myndigheten. Samtidigt kommer processen att förenklas genom att processen framöver blir mer förutsägbar med förslaget och det kommer tydliggöras hur de tekniska justeringarna ska beräknas. Myndigheten följer även, redan i dag, årligen upp de uppgifter som behövs för att de ska kunna beräkna och föreslå nya kvoter, som förslaget innebär.

Ändring av kvotplikten för vissa leveranser av el

Förslaget om ändringar i kvotplikten för vissa leveranser av el, bland annat elleverantörer som endast levererar el till laddstationer för fordon innebär en förenkling för Energimyndighetens administrativa arbete.

Producenter utan elcertifikatsberättigad elproduktion påverkas enbart av ändringar i elpriset och producenter av förnybar el inom elcertifikats-systemet får intäkter dels från försäljningen av, dels från försäljningen av elcertifikat.

I Sverige finns det i dag mellan 5 100 och 5 200 producenter baserat på Energimyndighetens anläggningsregister för elcertifikat och ursprungsgarantier, varav cirka 150 kan betraktas som stora eller mellanstora företag (med en total produktion som överstiger 50 gigawattimmar per år) och cirka 5 000 företag kan betraktas som små företag (med total produktion upp till och med 50 gigawattimmar per år).

Nytt mål 2030

Förslaget innebär höjd efterfrågan på elcertifikat fram till 2045 och ytterligare utbyggnad av den förnybara elproduktionen. Mer förnybar elproduktion innebär med största sannolikhet en ökad mängd variabel elproduktion, såsom vindkraft, vars produktion mer styrs av väder än efterfrågan på el. Dessa anläggningar kännetecknas även av mycket låga rörliga kostnader vid produktion vilket innebär att de oftast producerar oavsett elpris och därmed kan ge upphov till låga elpriser när produktionen är hög trots att efterfrågan på el är låg.

Utbyggnaden av förnybar el påverkar därmed marknadspriset på el både genomsnittligt per år och hur det varierar över året. Vid en samhällsekonomisk bedömning kan ett lägre elpris, på grund av högre ambition i elcertifikatsystemet, betraktas som en kostnad för systemet i form av intäktsbortfall för de icke-certifikatberättigade elproducenterna, ett så kallat producentunderskott. Teoretiskt blir producentunderskottet vid antagande om högre nivå för framtida elpriser större än vid låga elpriser, men samtidigt blir intäkterna högre vilket gör intäktsbortfallet mindre kännbart.

För att uppskatta påverkan har Energimyndigheten gjort en simulering i elmarknadsmodellen Apollo, som presenterades i delredovisning 2. Vid en simulering behöver ett antal antaganden göras. Exempelvis behöver en bild skapas av hur kommande elsystem och elanvändning kommer se ut i framtiden, samt vilka nivåer bränslepriserna och utsläppsrätter inom EU:s handelssystem (CO₂) kommer att ha. Med antaganden om en hög elanvändning och höga nivåer på bränslepriser och utsläppsrätter, förutsätts att framtida elpriser kommer vara på en högre nivå jämfört med antaganden om låg elanvändning och låga nivåer på bränslepriser och utsläppsrätter. Vid modelleringen av de 18 nya terawattimmar antog Energimyndigheten att 14 terawattimmar utgörs av vind och resterande av biokraft. I jämförelse gjordes också ett scenario utan utbyggnad för att se vilken inverkan det nya målet uppskattas få på elpriset. Resultatet visar att en höjd ambitionsnivå och förlängning av elcertifikatsystemet kan innebära ett elpris som är mellan 3 och 9 öre per kilowattimme lägre år 2030 jämfört mot om ingen utbyggnad sker. Däremot visades att det genomsnittliga elpriset i princip är opåverkat fram till år 2025, givet de antaganden som gjordes vid simuleringen.

Skillnaden mellan olika utformningar av kvotkurvan (baktung, linjär eller framtung kvotkurva) har liten påverkan på elpriset (0,5–1,2 öre per kilowattimme) under utbyggnadsperioden för det nya målet. En framtung kvotkurva bedöms dock påverka elpriset i störst utsträckning eftersom denna ger incitament till tidiga investeringar och mer elproduktion i systemet under tidigt 2020-tal.

Energimyndigheten har gjort bedömningen i sin delredovisning 2, att produktionskostnaden för de flesta kraftslag i Sverige ligger i dag över rådande elpris och det är inte troligt att elpriset når sådana nivåer under 2020-talet att någon elproduktion kommer att kunna byggas utanför elcertifikatssystemet. Det innebär att det är ambitionen för elcertifikatssystemet, och hur dess regelverk fungerar, tillsammans med eventuell nedläggning av befintlig produktion som avgör hur elproduktionen kommer att se ut i framtiden.

Energimyndigheten har gjort bedömningen att landbaserad vindkraft kommer att vara dominerande och prissättande för elcertifikat även i framtiden. Det betyder att kostnadsutvecklingen för ny landbaserad vindkraft utveckling kommer att vara styrande för vilka intäkter som försäljningen av elcertifikat kommer ge upphov till, för alla producenter av förnybar el inom elcertifikatssystemet.

Förändringar av kvotkurvan

Förslaget innebär att tekniska justeringar av faktiska och prognostiserade avvikelser fortsättningsvis ska hanteras på förordningsnivå, vilket bedöms innebära en snabbare process och minskad osäkerhet på marknaden om vilka kvoter som ska gälla. Vidare kommer kvotplikten, genom tekniska justeringar, justeras minst vart annat år. Det innebär en snabbare hantering av obalanser i elcertifikatssystemet som kan uppstå till följd av avvikelser mot tidigare bedömning av bland annat kvotpliktig elanvändning. Avvikelser som avser åren innan det år som de nya kvoterna ska gälla från ska normalt läggas på det nästkommande året eller de två nästkommande åren. Även detta leder till en snabbare hantering av obalanser jämfört mot tidigare och det förslag som Energimyndigheten har lämnat i sin rapport för kontrollstation 2017. Avvikelseerna får dock vid behov fördelas även på tre eller fyra år. Avvikelseerna ska enligt förslaget fördelas jämnt över åren de läggs ut på.

Förslaget innebär också ett förtydligande av riksdagens uppsatta mål för utbyggnaden av ny förnybar elproduktion inom elcertifikatssystemet och hur efterfrågan på elcertifikat ska fördelas över tiden.

Ändring av kvotplikten för vissa leveranser av el

Förslaget bedöms inte innebära några ändringar för producenter av el. Däremot kommer det att tydliggörs vad som gäller vid produktion och kvotpliktig elanvändning i ett internt nät.

Effekter för elleverantörer

Elleverantör är den som yrkesmässigt levererar el. Det finns cirka 190 registrerade elleverantörer i Sverige, varav cirka 35–45 kan betraktas som

Prop. 2016/17:179 stora eller mellanstora företag (kvotpliktig elanvändning större än 50 gigawattimmar per år) och cirka 145–155 företag kan betraktas som små företag (kvotpliktig elanvändning mindre än 50 gigawattimmar per år). För en elleverantör innebär kvotplikten att varje år måste inneha en viss mängd elcertifikat i förhållande till den el som fakturerats. Elleverantören tar i sin tur ut en kostnad, av sina elkunder, för elcertifikaten via elräkningen. Elleverantörens kostnad för elcertifikat varierar beroende på kostnad vid inköpet av elcertifikat, vad årets kvot är samt vilken typ av elavtal som elkunden har.

Förlängning av elcertifikatssystemet, nytt mål 2030

Konsekvensen av ett nytt mål till 2030 för elleverantörer är att kvotplikten, dvs. andelen elcertifikat per såld elmängd, kommer att vara mellan en fjärdedel och en tredjedel under hela 2020-talet. Likviditeten på elcertifikatsmarknaden förväntas därmed öka. I övrigt bedöms en förlängning av systemet inte innebära några större skillnader för elleverantörer. En förlängning innebär dock att elleverantörer kommer vara kvotpliktiga i 15 år till.

Utformning av kvotkurvan efter 2020

Kvotkurvans utformning bedöms inte få några andra konsekvenser för elleverantörer än att den visar vilken kvot som ska uppfyllas för respektive år.

Förändringar av kvotkurvan

Förslaget innebär en snabbare process och minskad osäkerhet på marknaden om vilka kvoter som ska gälla, vilket bedöms vara positivt för elleverantörerna. Förslaget innebär också ett förtydligande av riksdagens uppsatta mål för utbyggnaden av ny förnybar elproduktion inom elcertifikatssystemet och hur efterfrågan (kvotpliktig elanvändning) på elcertifikat ska fördelas över tiden.

Lagförslaget innehåller även bestämmelser för att inte orsaka att tidigare obalanser finns med i systemet under alltför många år. De så kallade avvikelser, som i huvudsak beror på ändrade faktiska förhållanden men till viss del även på nya prognoser för det eller de år statistik saknas, föreslås fördelas ut över en kortare tidsperiod jämfört mot tidigare. Några remisinstanter har i sina remissvar framfört att det kan försvåra möjligheten för elhandlarna att erbjuda flerårliga fastprisavtal om nya kvoter börjar gälla för nära i tiden. Samtidigt innebär lagförslaget, flytt av kvotkurva, ett förtydligande hur avvikelser ska beräknas och fördelas. Vidare kommer Energimyndigheten kontinuerligt att redovisa dessa uppgifter som ligger till grund till eventuella justeringar av kvoterna. Med denna transparens för framtida beräkningar av kvoter bedöms inte lagförslaget påverka möjligheten att erbjuda fastprisavtal i någon större utsträckning. Lagförslaget bedöms sammantaget inte medföra några utökade administrativa kostnader för elleverantörer.

Förslaget som syftar till att underlätta för vissa elleverantörer, bland annat de som endast levererar el till laddstationer för fordon, medför en förenkling för vissa elleverantörer och minskade administrativa kostnader eftersom de elleverantörer som kommer att omfattas av förändringen inte längre kommer att vara skyldiga att rapportera kvotpliktig elanvändning och uppfylla kvotplikten. Förslaget innebär också en förenkling för den elleverantör som levererar el till uttagspunkten i och med att denna inte längre behöver göra något avdrag i sin rapportering till Energimyndigheten för den el som elanvändaren efter uttagspunkten levererar yrkesmässigt i exempelvis en laddstation.

Effekter för elanvändare

Nytt mål 2030

Förslaget innebär höjda kvoter fram till 2045 för kvotpliktig elanvändning i Sverige. De kvotpliktiga elanvändarna påverkas av ändrade kvoter, förändringar i elcertifikatspris och förändringar i elpris. Den sammanvägda effekten för de kvotpliktaga elanvändarna är därmed summan av dessa tre delar. Vidare tillkommer en svårberäknad kostnad för förstärkningar av elsystemet på grund av en ökad andel elproduktion med specifika egenskaper i det svenska elsystemet. Energimyndigheten har gjort en grov uppskattning av denna kostnad och uppges motsvara runt 1 till 3 öre per kilowattimme.

Energimyndigheten gör i sin rapport, delredovisning 2, en sammantagen bedömning att den genomsnittliga kostnaden för en elanvändare som betalar för elcertifikat blir relativt oförändrad eller gå ner vid införande av nytt mål jämfört med om det inte införs. Bedömningen har gjorts med antagande om att stödkostnaden (skillnaden mellan produktionskostnad och elpris, se avsnitt Utformning av kvotkurvan efter 2020) kommer på sikt vara lägre jämfört med en elanvändares minskade kostnad för el då den nya produktionen kommer pressa priset nedåt på den nordiska elmarknaden. För elanvändare som inte är kvotpliktiga, dvs. som inte betalar för elcertifikat, exempelvis industrier, bedöms förslaget innebära minskade kostnader för el.

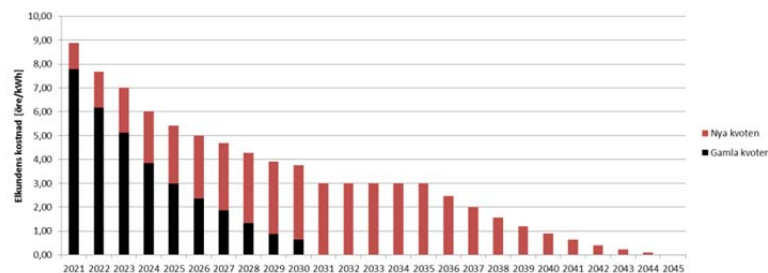
Utformning av kvotkurvan efter 2020

Skillnaden mellan olika utformningar av kvotkurvan (baktung, linjär eller framtung kvotkurva) har liten påverkan på elpriset (0,5–1,2 öre per kilowattimme). En framtung kvotkurva bedöms dock påverka elpriset i störst utsträckning eftersom denna ger incitament till tidiga investeringar och mer elproduktion i systemet under tidigt 2020-tal. I ett scenario med ett utökat utbud av elproduktion och oförändrad efterfrågan sjunker sannolikt priset på el.

Stödkostnaden bedöms däremot bli högst vid en framtung kvotkurva och lägst med en baktung. Begreppet stödkostnad kan användas för att bedöma effekter vid val av olika kvotkurvor. Stödkostnad definieras som kostnad för 18 terawattimmar under alla år det utbetalas, dvs. vad kostnaden totalt blir för elanvändaren (exklusive ränta och administrationskostnad). Stödkostnaden kan förenklat beskrivas som skillnaden mellan

Prop. 2016/17:179 elpris och produktionskostnad multiplicerat med 18 terawattimmar och 15 år. Beräkningar för detta ska dock göras med försiktighet då elpriset och produktionskostnaden förväntas ändra sig fram till år 2030. Exempelvis får det stora skillnader beroende på om ett högt elpris eller om ett lågt elpris antas. En linjär kvotkurva beräknas utifrån antaganden om högt respektive lågt elpris innebära en stödkostnad mellan 15 och 50 miljarder kronor. Omräknat till en trolig genomsnittlig kostnad (dividerat med kvotpliktig elanvändning under perioden 2022–2045) för elkunderna uppskattas denna kostnad bli mellan 0,6 och 2,2 öre per kilowattimme. Kostnaden kommer dock skilja sig från år till år och för att beskriva en mer heltäckande bild återges fördelningen av kostnaden över åren, inklusive kostnad för den gamla produktionen till 2020-målet, presenterad i figur 14.1. Sjunkande elcertifikatspriser avspeglas i att priserna stabiliseras på en lägre nivå fram till år 2030 trots stigande kvoter.

Figur 14.1 Uppskattad kostnad för elkunder från den gamla kvoten och för den nya ambitionshöjningen med linjär utbyggnad

Källa: Energimyndigheten ER 2016:19

Den historiska genomsnittliga kostnaden för elcertifikat för svenska elkunder har sedan systemet infördes år 2003 varierat mellan 1,5 och 5,3 öre per kilowattimme. Figuren visar att den beräknade genomsnittliga kostnaden för elcertifikat, i huvudsak, kommer hålla sig inom samma nivåer som tidigare.

Den ökade kostnaden för elcertifikat (0,6–2,2 öre per kilowattimme) och ökade kostnader för investeringar i elsystemet (1–3 öre per kilowattimme), ska ställas i relation till att elpriset förmodas på sikt bli lägre (3–9 öre per kilowattimme) vid en utbyggnad av 18 terawattimmar förnybar el.

För en elkund som betalar elcertifikat innebär ambitionshöjningen en i princip oförändrad kostnad medan elkunder som inte betalar för elcertifikat, exempelvis industrier, får en lägre kostnad för el.

Förändringar av kvotkurvan

Elanvändare som inte själva hanterar sin kvotplikt bedöms inte beröras av förslaget. För elhandlare som själva hanterar hela eller en del av sin kvotplikt innebär förslaget minskad osäkerhet om vilka kvoter som ska gälla.

Förslaget kan innebära bland annat att fler laddstationer byggs på platser som annars inte hade kommit tillstånd.

Effekter på elsystemet

Utbyggnaden av mer variabel elproduktion förändrar på sikt elsystemet. Elanvändare, nätägare och elproducenter kommer att behöva anpassa sig till detta. Nya aktörer tillkommer och har redan kommit in på elmarknaden. Samtidigt sker förändringar i regelverk både i Sverige och inom EU för att förbättra marknaden, systemkrav m.m. för en effektiv omställning av elsystem och för att kunna ansluta mer förnybar elproduktion.

Förslagen om nytt mål 2030, utformning av kvotkurvan efter 2020 och förändringar av kvotkurvan bedöms inte innebära några särskilda konsekvenser på elsystemet utöver de som redovisats under avsnitten om konsekvenser för respektive aktörer.

Ändring av kvotplikten för vissa leveranser av el

Förslaget syftar till att förenkla för en snabbare utveckling av infrastruktur för laddning av elektriska fordon. Detta kan i sin tur skapa ändrade belastningsmönster på de svenska elnäten. Förslaget bedöms dock inte innebära några större konsekvenser på elsystemet i stort.

Övrigt

Förslagen bedöms inte ha några effekter för domstolarna. Förslagen bedöms inte heller påverka den kommunala självstyrelsen, brottsligheten, det brottsförebyggandet arbetet, sysselsättningen och den offentliga servicen i olika delar i landet, jämställdheten mellan kvinnor och män eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

Den föreslagna regleringen gäller nationell lagstiftning för främjande av användning av förnybara energikällor inom ramen för elcertifikatssystemet. Europaparlamentets och rådets direktiv (2009/28/EG) om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor innebär att Sverige 2020 ska ha en andel förnybar energi om 49 procent. För närvarande pågår diskussion i såväl Europeiska rådet som Europaparlamentet om Europeiska kommissionens förslag till ett lagstiftningspaket för förnybar energi för perioden efter 2020. Elcertifikatssystemet är och kommer även fortsättningsvis att vara ett mycket viktigt nationellt styrmedel för att nå de mål för förnybar elproduktion som sätts inom EU.

Vattenfall, E.ON, Energiföretagen Sverige och Energi Norge anser att Energimyndigheten borde utreda konsekvenserna för en förlängning av elcertifikatssystemet om det nya EU-direktivet för förnybar energi kommer att kräva ett delvis öppnande av nationella stödsystem för utländsk produktion att delta i det svenska elcertifikatssystemet och vice versa att svensk elproduktion kan delta i andra länders stödsystem. Energimyndigheten stödjer regeringen i arbetet med att analysera kommissionens förslag till reviderat förnybart direktiv. Sveriges utgångspunkt när det gäller förslaget till krav på öppning av stödsystem för förnybar el är att samarbete bör fortsatt vara frivilligt och regleras genom överenskommelser mellan berörda parter.

Prop. 2016/17:179 Europaparlamentets och rådets direktiv (2014/94/EU) om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen syftar till att främja utbyggnaden av infrastrukturen för alternativa bränslen i unionen inklusive laddningsstationer för elfordon. Förslaget om att underlätta för elleverantörer som endast levererar el till laddstationer för fordon bidrar till det syfte som direktivet har.

Föreslagna regelförändringar bedöms inte medföra att några särskilda hänsyn behöver tas till små företag. Energimyndigheten har en väl utarbetad kommunikationsplattform som marknadsaktörer enkelt kan ta del av.

15 Författningskommentar

1 kap.

1 § Denna lag syftar till att främja produktion av förnybar el för att

- 1. inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge**
 - a) år 2020 nå målet om att finansiera 15,2 terawattimmar ny förnybar elproduktion, och**
 - b) till år 2030 nå målet om att utöka elcertifikatssystemet med 18 terawattimmar nya elcertifikat, och**
 - c) för perioden fram till 2045 uppfylla volymrelaterade förpliktelser, och**
- 2. år 2020 nå det nationella målet om att finansiera 30 terawattimmar ny förnybar elproduktion jämfört med år 2002.**

Paragrafen ändras så att systemets mål tydligt anges i lagen i två nya punkter.

I *första punkten a* anges målet för Sverige inom den gemensamma marknaden med Norge. Målet är att finansiera 15,2 terawattimmar ny förnybar elproduktion till 2020. Detta framgår av avtalet om ändring av avtal om en gemensam marknad för elcertifikat som träffades mellan Sverige och Norge den 8 april 2015.

Av energiöverenskommelsen framgår det som anges i *första punkten b* dvs. att Sverige till år 2030 ska nå målet om att utöka elcertifikatssystemet med 18 terawattimmar nya elcertifikat.

Paragrafen hänvisar i *första punkten c* till de volymrelaterade förpliktelser som finns mellan länderna. Förpliktelserna innebär att elcertifikat ska annulleras till 2020 och totalt under hela perioden fram till och med 2035 motsvarande 198 terawattimmar för perioden mellan 2012 och 2035 och 30 terawattimmar för perioden mellan 2016 till 2035. Sveriges ska vidare eftersträva att det för perioden från och med 1 januari 2022 till och med 31 december 2045 ska annulleras elcertifikat motsvarande ytterligare 270 terawattimmar.

I *andra punkten* anges det nationella målet som är att finansiera 30 terawattimmar ny förnybar elproduktion till år 2020 jämfört med år 2002. Det nationella målet beslutades av riksdagen i maj 2015, jfr regeringens proposition Ambitionshöjning för förnybar el och kontrollstation för elcertifikatssystemet 2015 (prop. 2014/15:123).

Övervägandena finns i avsnitt 8.

2 § I denna lag betyder

1. *förnybar el*: elektricitet som produceras av förnybara energikällor eller torv,

2. *förnybar energikälla*: biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi,

3. *anläggning*: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

4. *elcertifikat*: bevis som har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §, och som innehåller uppgift om att förnybar el har producerats,

5. *kvotplikt*: skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. *beräkningsår*: det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § sker den 1 april,

7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el i en elanvändares uttagspunkt,

8. *elintensiv industri*: företag eller del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process där det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process där det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. *förädlingsvärde*: skillnaden mellan den elintensiva industrins

– sammanlagda omsättning, det vill säga intäkter från försålda varor och utförda tjänster, inräknat egna uttag, som ingår i företagets normala verksamhet (nettoomsättningen), förändring av varulager, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter samt ränteintäkter, och

– sammanlagda inköp, det vill säga alla rörelsekostnader, inräknat avskrivningar och nedskrivningar på tillgångar, samt räntekostnader dock inte personalkostnader, inräknat arbetsgivaravgifter och kostnader för inhyrd personal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle i första stycket 2.

Första stycket sjunde punkten ändras. Det är definitionen av uttagspunkt i 8 kap. 4 § ellagen (1997:857) som ska vara vägledande i fråga om vad som avses med uttagspunkt. I den bestämmelsen definieras uttagspunkt som den punkt där en elanvändare, enligt avtal med nätkoncessionshavaren, tar ut el för förbrukning. Ingen som levererar el på andra sidan om den uttagspunkten, exempelvis till laddstationer, är därför kvotpliktig, jfr dock 4 kap. 1 § fjärde punkten. Kvotplikten för sådan el hanteras av den elleverantör som levererar el i uttagspunkten i anslutning till det koncessionspliktiga elnätet. Vilka som är kvotpliktiga framgår av 4 kap. 1 §. Paragrafen ändras även redaktionellt.

Övervägandena finns i avsnitt 12.

1 § Kvotpliktiga är

1. elleverantörer,
2. elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden använd el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt,
3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen,
4. elproducenter som producerar el i ett nät som används utan stöd av nätkoncession, om mängden levererad el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och om elen yrkesmässigt levereras vidare till användare som tar ut elen på samma nät, och
5. elintensiva industrier som har registrerats.

Paragrafen ändras. *Fjärde punkten* får en ny lydelse som innebär att elproducenter som producerar el i ett nät som används utan stöd av nätkoncession och som yrkesmässigt levererar elen vidare till användare i samma nät är kvotpliktiga. Om en elproducent använder elen själv och inte levererar den vidare, omfattas elproducenten i stället av andra punkten i bestämmelsen.

Med yrkesmässig avses detsamma som i 1 kap. 2 § första stycket 7. Det är lagen (1994:1776) om skatt på energi som är vägledande för vad som avses med yrkesmässig, jfr regeringens proposition Elcertifikat för att främja förnybara energikällor (prop. 2002/03:40 s. 154) och regeringens proposition En ny lag om elcertifikat – enklare regler och en gemensam elcertifikatsmarknad (prop. 2010/11:155 s. 72). Enligt 1 kap. 4 § lagen om skatt på energi är en verksamhet yrkesmässig om den utgör näringsverksamhet enligt 13 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) eller bedrivs i former som är jämförliga med en rörelse som är hänförlig till en sådan näringsverksamhet och ersättningen för omsättningen i verksamheten under ett kalenderår överstiger 30 000 kronor.

I paragrafen görs även redaktionella ändringar. Sammanbindningsordet och i *första stycket tredje punkten* flyttas till den nya *fjärde punkten*. Nuvarande *fjärde punkten* i första stycket blir den nya *femte punkten*. Bestämmelserna i nuvarande andra och tredje styckena flyttas till nya paragrafer, 1 a och 1 b §§.

Övervägandena finns i avsnitt 12.

1 a § Kvotplikten inträder när en

1. elleverantör börjar leverera el,
2. elanvändare börjar använda el som avses i 1 § 2 eller 3,
3. elproducent börjar leverera el som avses i 1 § 4, eller
4. elintensiv industri har registrerats.

Paragrafen är ny och motsvarar nuvarande 4 kap. 1 § andra stycket. *Tredje punkten* är ny med anledning av den nya *fjärde punkten* i 1 §. *Fjärde punkten* motsvarar nuvarande 1 § andra stycket 3.

Övervägandena finns i avsnitt 12.

1 b § Kvotplikten upphör när en

1. elleverantör upphör att leverera el,
2. elanvändare upphör att använda el som avses i 1 § 2 eller 3,
3. elproducent upphör att leverera el som avses i 1 § 4, eller
4. elintensiv industri har avregistrerats.

Paragrafen är ny och motsvarar nuvarande 4 kap. 1 § tredje stycket. Tredje punkten är ny med anledning av den nya fjärde punkten i 1 §. Fjärde punkten motsvarar nuvarande 1 § tredje stycket 3.

Övervägandena finns i avsnitt 12.

4 § Kvotplikten ska beräknas genom att det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret multipliceras med den kvot för beräkningsåret som anges i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 12 a §.

Paragrafen ändras. Beräkningen av kvotplikten ska göras på samma sätt som tidigare. Förändringen är att den kvot som ska användas vid beräkningen inte längre finns i lagen. Den framgår i stället av förordningen (2011:1480) om elcertifikat. Ett normgivningsbemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter finns i 4 kap. 12 a §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

5 a § Den kvot som avses i 4 § ska bestämmas genom att en grundterm för beräkningsåret summeras med en justeringsterm för samma år.

Paragrafen är ny. Kvoten för beräkning av kvotplikt, det vill säga den kvot som avses i 4 §, ska bestämmas genom att en grundterm för beräkningsåret summeras med en justeringsterm för samma år. Grundtermen beräknas enligt anvisningar i 5 b § och justeringstermen beräknas genom anvisningar i 5 c §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

5 b § Grundtermen ska bestämmas genom att det antal terawattimmar som anges inom parentes för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år:

- 2018 (22,97 terawattimmar),
- 2019 (24,64 terawattimmar),
- 2020 (26,15 terawattimmar),
- 2021 (23,85 terawattimmar),
- 2022 (24,22 terawattimmar),
- 2023 (24,62 terawattimmar),
- 2024 (24,54 terawattimmar),
- 2025 (24,73 terawattimmar),
- 2026 (25,47 terawattimmar),
- 2027 (26,69 terawattimmar),
- 2028 (27,18 terawattimmar),
- 2029 (27,71 terawattimmar),
- 2030 (27,33 terawattimmar),
- 2031 (25,87 terawattimmar),
- 2032 (24,40 terawattimmar),
- 2033 (22,27 terawattimmar),

- 2034 (20,13 terawattimmar),
- 2035 (18,73 terawattimmar),
- 2036 (17,00 terawattimmar),
- 2037 (16,00 terawattimmar),
- 2038 (14,00 terawattimmar),
- 2039 (12,00 terawattimmar),
- 2040 (10,00 terawattimmar),
- 2041 (08,00 terawattimmar),
- 2042 (06,00 terawattimmar),
- 2043 (04,00 terawattimmar),
- 2044 (02,00 terawattimmar) och
- 2045 (01,00 terawattimmar).

Paragrafen är ny och anvisar hur den grundterm som avses i 5 a § ska bestämmas. Det är tillsynsmyndigheten som tar fram prognoser för elanvändningen.

Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

5 c § *Justeringstermen ska bestämmas genom att avvikelser för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år.*

Avvikelserna ska avse skillnaden mellan å ena sidan faktiska och nya prognostiserade beräkningar och å andra sidan tidigare beräkningar för beräkningsåret i fråga om annullering, med utgångspunkt i

1. produktion i anläggningar som godkändes för tilldelning av elcertifikat före den 1 januari 2012, och

2. kvotpliktig elanvändning, om beräkningen avser avvikelser för åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från.

Paragrafen är ny och reglerar hur regeringen ska bestämma den justeringsterm som avses i 5 a §. Det är tillsynsmyndigheten som tar fram prognoser för elanvändningen som avses i *första stycket*. I *andra stycket* beskrivs hur avvikelserna ska beräknas. Det är de antaganden för ett beräkningsår som gjordes vid den senaste beräkningen av kvoterna som avses i 4 kap. 4 § och som finns i förordningen (2011:1480) om elcertifikat som ska jämföras med faktiska förhållanden och nya prognosbaserade antaganden. I *andra stycket första och andra punkten* anges att jämförelsen ska avse antaganden om annullering med utgångspunkt i produktion i anläggningar som godkändes för tilldelning av elcertifikat före 1 januari 2012 och kvotpliktig elanvändning. Den kvotpliktiga elanvändningen ska bara vara utgångspunkt om beräkningen avser avvikelser för åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från. För åren efter dessa år finns den nya prognosen för kvotpliktig elanvändning med vid divisionen för bestämmande av grundtermer och justeringstermer, jfr *första stycket* och 5 b §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

5 d § *Avvikelser som avser åren efter det år som justeringstermerna ska gälla från ska läggas på de beräkningsår då avvikelserna inträffar.*

Paragrafen är ny. Av den framgår att avvikelser för åren efter det år som justeringstermerna ska gälla från ska läggas på åren då de inträffar.

Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

5 e § *Avvikelser som avser åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från ska normalt läggas på endast detta år eller detta år och det närmast efterföljande året. Avvikelserna får dock vid behov fördelas på det år som justeringstermerna ska gälla från och högst tre av de efterföljande åren. Avvikelserna ska fördelas jämnt över de år som avvikelserna läggs ut på.*

Paragrafen är ny. I den finns en reglering av hur avvikelserna som avser åren innan det år som justeringstermen ska gälla från ska fördelas. Dessa avvikelser kan inte allokeras på det år avvikelsen inträffar eftersom kvoterna inte kan ändras retroaktivt. De måste därför fördelas över åren från och med det år då nya kvoter ska träda i kraft. Fördelningen ska normalt göras på ett eller två år men får göras på sammanlagt högst fyra år om det finns behov. Det är exempelvis storleken på avvikelserna som kan bli styrande för hur de ska fördelas.

Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

5 f § *Kvoter för beräkning av kvotplikten ska bestämmas minst vartannat år till och med år 2045. Kvoterna ska bestämmas senast året innan det år de ska träda i kraft.*

Paragrafen är ny. Tidsintervaller för när nya kvoter för beräkning av kvotplikt ska fastställas anges till minst vartannat år. Det är regeringen som, med stöd av ett bemyndigande i 12 a §, ska fastställa sådana kvoter i förordningen (2011:1480) om elcertifikat. De nya kvoterna för beräkning av kvotplikt ska bestämmas senast året innan det år de ska träda i kraft.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

6 § *Den som är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2, 3 eller 4 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.*

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2, 3 eller 4 utan att ha gjort en anmälan om det, ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering görs, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

I paragrafens första och andra stycke tas hänvisningen till 1 § första stycket bort med anledning av att 1 § andra och tredje styckena flyttas till egna paragrafer. Det införs även en hänvisning till den nya fjärde punkten i 1 §. Paragrafen ändras även redaktionellt.

Övervägandena finns i avsnitt 12.

8 § *Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2, 3 eller 4 ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.*

Om tillsynsmyndigheten har anledning att anta att någons kvotplikt har upphört utan att den registrerade har gjort en anmälan som avses i första stycket, ska myndigheten avregistrera denne. Innan avregistrering görs, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

Prop. 2016/17:179 I paragrafens *första stycke* tas hänvisningen till 1 § första stycket bort med anledning av att 1 § andra och tredje styckena flyttas till egna paragrafer. Det införs även en hänvisning till den nya fjärde punkten i 1 §. Paragrafen ändras även redaktionellt.
Övervägandena finns i avsnitt 12.

12 a § *Regeringen får meddela föreskrifter om de kvoter som ska gälla för beräkning av kvotplikten.*

Paragrafen är ny. Regeringen får bemyndigande att meddela föreskrifter om de kvoter som ska gälla för beräkning av kvotplikten.
Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Sammanfattning av Energimyndighetens rapport ER 2016:09

På uppdrag av regeringen har Energimyndigheten utrett ett antal frågor inför Kontrollstation 2017 för elcertifikatsystemet. Uppdraget omfattade följande delar:

- Analysera och föreslå eventuella justeringar av de årliga kvoterna för att länderna ska uppfylla sina åtaganden inom ramen för den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Eventuella justeringar av kvotpliktskurvan ska ske enligt de justeringsprinciper som användes vid kontrollstation 2015.
- Värdera om kvotpliktskurvan i elcertifikatsystemet bör författningsregleras så att justeringar av de årliga kvoterna som följer av avtal 29 juni 2011 och ändringsavtalet inte ska behöva vara föremål för lagändring. Myndigheten ska värdera olika metoder för teknisk justering.
- Utredda behovet av att införa en tidpunkt för när anläggningar måste vara driftsatta för att kunna godkännas för tilldelning av elcertifikat inom ramen för den gemensamma marknaden för elcertifikat. Myndigheten ska särskilt värdera om möjligheten att godkänna anläggningar som sätts i drift efter 2020 kan påverka investeringsklimatet och måluppfyllelsen till 2020.
- Redovisning av informationsinsatser som har genomförts eller kommer att genomföras under perioden 2015–2017 i syfte att stärka marknadens funktion. Analysera om det finns behov av ytterligare åtgärder för att förbättra marknadens funktion och vid behov föreslå åtgärder.
- Redovisa utvecklingen när det gäller användningen av torv inom energisektorn och specifikt inom elcertifikatsystemet med utgångspunkt i tidigare analyser i samband med kontrollstation 2015.

Inom ramen för kontrollstation 2017 för elcertifikatsystemet har Energi- myndigheten även fått i uppdrag att analysera frågor kopplade till elcertifikatsystemets framtid, bland annat hur systemet behöver vara utformat för att kunna fungera i en situation där endast Sverige beslutar om nytt mål efter 2020. Detta deluppdrag ska redovisas senast den 18 oktober 2016.

Justering av kvotpliktskurvan

Energimyndighetens analys visar att kvotpliktskurvan ska justeras från 2018 för att nå målet om 28,4 TWh ny förnybar elproduktion till 2020. Det förslag till justering av den svenska kvotpliktskurvan som Energi- myndigheten har tagit fram innebär att kvoterna justeras upp för perioden 2018–2020 och ner för perioden 2021–2035. Justeringar för att kompensera för faktiska och förväntade avvikelser åren innan nya kvoter träder i kraft bidrar till höjda kvoter 2018–2021. Vidare bidrar lägre förväntat kvotpliktig elanvändning till höjda kvoter och efter 2020 bidrar lägre förväntad tilldelning till anläggningar inom övergångsordningen till

sänkta kvoter. För 2018 föreslås kvoten höjas från 0,27 till 0,28 vilket är den största höjningen för ett enskilt år. Justeringarna har beräknats enligt de justeringsprinciper som användes vid kontrollstation 2015.

Kvotpliktskurvan i elcertifikatsystemet

Energimyndigheten föreslår att kvotpliktskurvan författningsregleras i förordningen enligt lagfästa justeringsprinciper för teknisk justering i elcertifikatslagen. Teknisk justering av kvotpliktskurvan föreslås ske vartannat år, med en jämn fördelning av avvikelser över efterföljande fyra år. Energimyndigheten bedömer att detta kommer att öka förutsägbarheten beträffande framtida kvotjusteringar för alla aktörer på elcertifikatsmarknaden. Dessutom kommer sannolikheten för underskott och överskott reduceras och det blir tydligare för aktörerna att en teknisk justering inte är en förändring av mål. Förslaget innebär att teknisk justering av kvotpliktskurvan sker mer frekvent vilket kan leda till att elhandlarna kan behöva ändra sina elavtal oftare med hänsyn till kostnad för elcertifikat. Med hänsyn till elcertifikatsmarknaden och att slutkundsmarknaden i både Sverige och Norge fungerar bra, bedöms fördelarna med förslaget överväga nackdelarna.

En kvotpliktskurva som regleras i förordningen, med lagfästa principer för tekniska justeringar, påverkar inte hur målet för elcertifikatsystemet fastställs. Nya mål inom eller förlängning av elcertifikatsystemet ska även i fortsättningen hanteras inom kontrollstationer och beslutas av riksdagen.

Tidpunkt för godkännande av anläggning

Energikommissionen har tillsats för att lämna underlag om den långsiktiga energipolitiken. Där ingår bland annat hur och om den förnybara elproduktionen ska stödjas i framtiden. Vid ett beslut om att införa ett nytt mål inom elcertifikatsystemet efter år 2020 anser Energimyndigheten att det inte finnas ett behov av en stoppregel runt år 2020. Beroende på utformningen av ett nytt mål kan det på sikt finnas behov av att införa någon form av stoppregel i samband med det nya måläret.

Om det istället beslutas om att inte införa nytt mål anser Energimyndigheten att det finns ett behov av att införa en stoppregel där anläggningar som tas i drift efter den 31 december 2021 inte ska godkännas för tilldelning av elcertifikat.

Skälet är att nuvarande utformning av systemet innebär att marknaden, och därmed priset på elcertifikat, blir svåröverskådligt efter att målet har uppfyllts vilket kan inverka negativt på marknads funktionssätt. Energimyndigheten bedömer också att det finns en stor sannolikhet för överutbyggnad av målet på 28,4 TWh efter år 2020. Detta medför osäkerhet och risker vid investeringar som måste ske för att uppnå det gemensamma målet om 28,4 TWh.

För att harmonisera regelverken inom den gemensamma marknaden och skapa lika förutsättningar för aktörerna föreslås stoppregeln gälla från samma tidpunkt som i Norge, nämligen 31 december 2021. Tiden fram till år 2020 är dock knapp och det är viktigt att redan nu ge marknaden signal om att anläggningar som tas i tas i drift efter den 31 december 2021 inte nödvändigtvis har rätt till elcertifikat.

Vid ett beslut om en stoppregel behövs också ett helhetsgrepp kring elcertifikatsystemets funktion och syfte under perioden 2020–2035. Energimyndigheten avser att i den del av kontrollstationen som ska rapporteras in senast den 18 oktober utreda vidare vilka nya osäkerheter en eventuell stoppregel innebär och vilka kompletterande systemförändringar som kan krävas. Regelbundna kontrollstationer kommer också fortsatt ha stor betydelse för systemet där det kommer vara viktigt att följa elcertifikatsystemets funktion till 2035 och vid behov se över regelverket.

Marknadsförbättrande åtgärder

Energimyndigheten och NVE har fokuserat på att lyfta fram och systematisera den information som redan ges ut idag. NVE har utökat informationen så att det ges en bättre översikt över anläggningar och utbyggnadstakt i Norge. Bland annat kommer datum för byggstart publiceras fortlöpande när uppgifter är inlämnade till myndigheten. Energimyndigheten kommer att publicera information om planerade projekt i Sverige två gånger per år. Myndigheterna har även reviderat kommunikationsplanen för den gemensamma marknaden för elcertifikat. Principerna för kommunikation ska vara lika i båda länderna och var känt för marknaden. Slutligen betonar Energimyndigheten och NVE att om marknadsaktörerna vill ha bättre likviditet i elcertifikatsmarknad måste aktörerna själva ta ansvar för detta, t.ex. genom att använda marknadsplatserna mer frekvent vid handel.

Torvens utveckling

Energimyndigheten kan konstatera att torv endast används för att producera en liten del av elen inom elcertifikatsystemet. Mängden elcertifikatsberättigad elproduktion från torv har även minskat betydligt sedan utfasningen av anläggningar som togs i drift innan elcertifikatsystemet startade.

Förteckning över remissinstanserna – rapporten ER 2016:09

Följande remissinstanser har yttrat sig över Energimyndighetens rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet – en delredovisning, ER 2016:09.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Försvarsmakten, Konjunkturinstitutet, Kammarkollegiet, Statskontoret, Konsumentverket, Naturvårdsverket, Affärsverket svenska kraftnät, Energimarknadsinspektionen, Konkurrensverket, Tillväxtverket, Skogsstyrelsen, Samedninget, Boverket, Riksantikvarieämbetet, Chalmers tekniska högskola, Energi Norge, Energiföretagen Sverige, Linköpings universitet, Oberoende Elhandlare, Regelrådet, Sveriges fiskares riksförbund, Svenskt näringsliv, Skogsindustrierna, Svensk kraftmäklare, Svensk vindenergi, Svensk vindkraftförening, Svenska bioenergiföreningen, Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund och Tillväxtanalys.

Följande remissinstanser har inte yttrat sig eller meddelat att man avstår från att yttra sig.

Statens jordbruksverk, Havs- och Vattenmyndigheten, Centrum för Miljö- och Naturresursekonomi i Umeå (CERE), Institutionen för nationalekonomi Umeå universitet, Kungliga tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet, HSB riksförbund, SABO, Sveriges kommuner och landsting, Jernkontoret, Svenska naturskyddsföreningen, Företagarna, Lantbrukarnas riksförbund, Näringslivets regelnämnd, Avfall Sverige, Konsumenternas energimarknadsbyrå, IKEM – Innovations- och Kemiindustrierna, Skogsägarna, Svemin, Svensk elbrukarförening, Svensk vattenkraftförening, Energigas Sverige, Svensk solenergi, Branschföreningen Svensk torv, Svenska trädbränsleföreningen, Sveriges energiföreningars riksorganisation, Fastighetsägarna Sverige, Sveriges konsumenter, Greenpeace, Villaägarnas riksförbund, Sveriges ornitologiska förening, Skogen kemin gruvorna och stålet (SKGS), Svenska elnätsupproret, Världsnaturfonden, Återvinningsindustrierna och Älvräddarnas samorganisation.

Övriga yttranden som kommit in.

E.ON, Statskraft, Vattenfall, Stena renewable och NORWEA.

Sammanfattning av Energimyndighetens rapport ER 2016:19

Kvotkurva för ambitionshöjning om 18 TWh till år 2030

Myndighetens huvudförslag på kvotkurva till 2045 är en baktung kvotkurva med större tyngdpunkt mot slutet av 2020-talet. Kvot höjningen påbörjas först år 2022 då möjligheten för nya norska anläggningar att få elcertifikat upphör.

Tabell 1. Energimyndighetens förslag till kvoter jämfört med gällande kvot, justeringsförslaget från förra delrapporten samt vilken efterfrågan av elcertifikat och utbyggnad per år som kvoterna förväntas bidra till.

År	Gällande kvoter	Förslag på justerad kvotplikt kurva del 1 ¹	Förslag på kvoter för 18 TWh till 2030	Ökad efterfråga på elcertifikat för 18 TWh till 2030 [milj. elcert]	Förväntad utbyggnad per år för 18 TWh till 2030 [TWh]
2018	0,270	0,280			
2019	0,291	0,301			
2020	0,288	0,294			
2021	0,272	0,269			
2022	0,257	0,245	0,258	1,2	1,2
2023	0,244	0,227	0,254	2,4	1,2
2024	0,227	0,204	0,244	3,6	1,2
2025	0,206	0,184	0,237	4,8	1,2
2026	0,183	0,170	0,236	6	1,2
2027	0,162	0,161	0,260	9	3
2028	0,146	0,145	0,276	12	3
2029	0,130	0,128	0,293	15	3
2030	0,114	0,112	0,309	18	3
2031	0,094	0,092	0,290	18	
2032	0,076	0,075	0,272	18	
2033	0,052	0,051	0,249	18	
2034	0,028	0,028	0,226	18	
2035	0,013	0,012	0,210	18	
2036			0,191	17,4	
2037			0,185	16,8	
2038			0,172	15,6	
2039			0,158	14,4	
2040			0,152	13,8	
2041			0,116	10,5	
2042			0,099	9	
2043			0,066	6	
2044			0,033	3	
2045			0,017	1,5	

¹ ER 2016:09 Kontrollstation 2017 för elcertifikatsystemet

Större delen av den produktionskapacitet av el som byggts i Sverige de senaste tio åren, och som kommer att byggas fram till år 2030, är inom elcertifikatssystemet. Det är därför av stor vikt att välja en kvotkurva där hänsyn även tas till andra faktorer än att ambitionen ska uppnås. Energimyndigheten motiverar valet av kvotkurva utifrån en rad av faktorer som följer nedan.

Kvotkurvan är utformad med hänsyn till elsystemets utveckling och behov

Sverige har idag ett elöverskott som förväntas öka ytterligare med en ökad ambition. Några större nedläggningar av befintliga anläggningar förväntas inte förrän i slutet av 2020-talet. En baktung utbyggnad är mer anpassad till detta, och möjliggör samtidigt att en stor del av produktionskapaciteten finns kvar under de år som kärnkraften förväntas läggas ned samt några år därefter. Anpassningen av elsystemet för att möjliggöra mer variabel elproduktion tar tid, särskilt nätutbyggnad. Förutsättningarna att hantera en stor mängd förnybar el är större mot slutet av 2020-talet.

Överutbyggnad fram till och med år 2020 bör undvikas

Energimyndighetens uppfattning är att all utbyggnad fram till och med år 2020 som överskrider det gemensamma målet med Norge kommer att vara en del av den nya ambitionen, vilket i praktiken skulle ge en mer framtung utbyggnad och ett fortsatt överskott. Energimyndigheten ser en risk för att detta ska ske. En baktung kvotkurva ger en kraftigare signal till marknaden att inte överinvestera i dagsläget då efterfrågan initialt kommer att vara låg.

Kvotökning från år 2022

Norge kan godkänna anläggningar fram till och med december 2021 även om det gemensamma målet ska vara uppfyllt år 2020. Energimyndigheten anser det därför lämpligt att påbörja kvotökning för den nya ambitionen först år 2022 då huvudfunktionen av den gemensamma marknaden har upphört.

Utbyggnadstakten bör inte vara för stor eller för liten

Den årliga efterfrågan på elcertifikat kommer att ge en utbyggnadstakt på 1–3 TWh per år vilket är i nivå med tidigare utbyggnad inom elcertifikatssystemet. Energimyndigheten bedömer att den föreslagna kvotkurvan inte kommer att dämpa investeringarna i förnybar elproduktion så att utbyggnaden stannar av, men att utbyggnaden kommer dämpas något de första åren i perioden. Inte heller bedöms efterfrågan på elcertifikat bli så hög att investeringarna inte hinns med eller att den fördyrar systemet.

Låg kostnad för elkunden

Den baktunga kvotkurvan ger den lägsta kostnaden för elkunden då elpriset på sikt förväntas stiga, även med en utbyggnad på 18 TWh till år 2030, samtidigt som produktionskostnaden för förnybar el förväntas

sjunka. Samtidigt kommer övriga producenter av el påverkas mindre då elpriset initialt inte påverkas så mycket av ambitionshöjningen och på sikt sannolikt stiger oavsett en ambitionshöjning eller ej.

Prop. 2016/17:179
Bilaga 3

Utformning och optimering av elcertifikatssystemet

Ambitionshöjningen bör ske inom det befintliga systemet

Energimyndigheten anser att ambitionshöjningen bör ske inom den befintliga elcertifikatsmarknaden. En uppdelning av marknaden mellan den nya ambitionen och den nuvarande gemensamma marknaden med Norge skulle vara förenat med stora risker och initialt innebära ett likviditetsproblem. En uppdelning av systemet i två delar skulle i princip innebära att ett nytt stödsystem införs. En sådan förändring skulle behöva utredas och analyseras mer noggrant.

Elcertifikatssystemets grundläggande funktioner skapar kostnadseffektivitet

Energimyndigheten anser att det varit och kommer att vara viktigt för systemets kostnadseffektivitet att det behålls marknadsbaserat, teknikneutralt och styr mot konkurrens mellan kraftslag i anläggningens hela livscykel. Samtidigt är det viktigt med likviditet på elcertifikatsmarknaden, för aktörerna att det finns långsiktiga spelregler och att systemet fungerar i praktiken. Eventuella förändringar som påverkar dessa faktorer bör motiveras väl.

Elcertifikatssystemet bör inte ersätta funktioner i elsystemet

Elcertifikatssystemet påverkar elpriset och därmed den långsiktiga investeringsviljan i elsystemet. Elmarknadens övriga funktioner når dock aktörerna inom elcertifikatssystemet. Det finns, och kommer att finnas, betydande skillnader i intäkter, exempelvis för variabel (lägre) respektive planerbar (högre) beroende på vilken typ av anläggning som byggs och var den placeras. Elcertifikatssystemet bör därför inte ges nya funktioner för att styra mot något annat än att den mest kostnadseffektiva produktionen byggs ut först. Om fler funktioner införs kommer det att skapa nya optimeringsproblem och göra systemet mindre effektivt. Eventuella tekniska krav eller systembehov för att bättre optimera elsystemet bör genomföras utanför elcertifikatsmarknaden.

Vissa förbättringar föreslås men nya stödsystem har inte utretts

Stora förändringar som innebär att de grundläggande förutsättningarna för systemet ändras bör betraktas som att ett nytt system införs. Energimyndigheten har inom ramen för detta uppdrag inte analyserat sådana förslag. Några förbättringar av systemet föreslås dock nedan.

Mikroanläggningar upp till 68 kW bör uteslutas ur elcertifikatssystemet

Mikroproduktion är idag gynnad på flera sätt utöver elcertifikatssystemet som gör att de inte konkurrerar på lika villkor med övriga förnybara kraftslag. Detta skapar en osäkerhet utöver marknadsrisken för aktörer på elcertifikatsmarknaden, exempelvis om utbyggnadstakt och hur stor del

av ambitionshöjningen som kommer att utgöras av sådan kraft. Mikroproducenter har också svårt att agera på elcertifikatsmarknaden, och det är förenat med en omotiverat stor administrativ börda för både producenten och myndigheten i relation till andelen tilldelade elcertifikat och värdet av dessa.

Tiden mellan tilldelningsperioder av elcertifikat bör regleras

Idag kan en ägare till en anläggning som genomfört en omfattande ombyggnad när som helst ansöka om en ny tilldelningsperiod. Energimyndigheten vill begränsa den möjligheten så att det ska ha gått cirka 20 år från det att den första tilldelningen sker till att en ny tilldelningsperiod kan påbörjas. Syftet är att minska risken att anläggningar byggs om enbart för att stödet upphör eller att anläggningar optimeras för enbart 15 års drift. Förslaget bör dock utredas ytterligare, bland annat med avseende på tidsperioden och om det ska finnas undantag.

Inga elcertifikat bör tilldelas om spotpriset på el är noll eller lägre

Om elmarknaden med negativa priser signalerar att det inte finns efterfrågan motsvarande all el som produceras bör inte stöd utgå till anläggningar under dessa timmar. Elmarknaden kan då på ett bättre sätt avgöra hur överskottet ska hanteras, genom att stänga av viss produktion eller använda mer el. Detta är också i linje med EU:s ambition för styrmedel när det gäller bland annat statsstödsregler, som dock inte omfattar elcertifikatssystemet.

Sjunkande produktionskostnader över tid (teknisk) bör hanteras av marknaden

Aktörer på elcertifikatsmarknaden har uttryckt en oro för att sjunkande produktionskostnader som sänker intäkterna och påverkar tidigare investeringar är en risk som kommer att påverka investeringsklimatet även i framtiden. Ofta kallat tekniskrisk. Energimyndigheten anser att detta är en marknadsrisk som ska hanteras av aktörer på elcertifikatsmarknaden och inte med en mekanism i elcertifikatssystemet. Det är osäkert hur mycket och om produktionskostnaden kommer att sjunka i framtiden men sannolikt inte så mycket som tidigare, inte minst på grund av den mycket låga ränta som på sikt kan förväntas stiga. Beroende på hur investerare prissäkrar el och elcertifikat eller låser räntor påverkas de dessutom mer eller mindre av tekniskrisken.

Nedtrappningsmodell eller motsvarande bör inte införas

För att skydda investerare mot tekniskrisken och för att få ett snabbare avslut på elcertifikatssystemet har aktörer inom elcertifikatssystemet föreslagit en modell där efterfrågan ökar med 18 TWh fram till år 2030 men möjligheten att få elcertifikat upphör redan år 2035. Senare investerare får då elcertifikat i färre år.

En sådan modell riskerar att förskjuta investeringarna till ett tidigare årtal, medför en osäkerhet i den totala efterfrågan på elcertifikat och i justeringen av kvotkurvan samt skapar en osäkerhet kring prissättning och terminshandel av elcertifikat. Energimyndigheten anser därför att en

sådan modell inte bör införas. Eventuella åtgärder mot en teknikrisk måste också stå i proportion mot den sänkning av produktionskostnaden som förväntas ske. Eftersom nivån på den framtida produktionskostnaden är oklar finns risken att åtgärden i stället gör elcertifikatssystemet dyrare.

Vi bör införa en stoppmekanism år 2030

I förra delrapporteringen konstaterade Energimyndigheten att det finns ett behov av att införa någon form av stoppmekanism när ambitionshöjningen nåtts för att minska osäkerheter för investerare nära målåret samt för att undvika överutbyggnad. Samtidigt konstaterades att det egentligen är för sent att vänta med att införa mekanismen nära inpå målåret. Energimyndigheten anser därför att det i god tid innan de nya kvoterna börjar gälla år 2022 ska finnas en stoppmekanism på plats och att utformningen av denna bör utredas snarast.

Det bör övervägas att redan nu införa en regel där anläggningar som tas i drift efter ett visst datum, med koppling till det nya målåret, inte kan godkännas för tilldelning av elcertifikat men som senare eventuellt kan ersättas med någon annan stoppmekanism.

Elcertifikatens giltighetstid bör utredas

Ett sätt att få aktörer att bättre följa kvotkurvans efterfrågan på elcertifikat och minska risken för överutbyggnad är att begränsa elcertifikatens giltighetstid. Detta skulle också fungera som ett tak för hur stor reserv av elcertifikat som kan finnas på marknaden. Energimyndigheten har inte haft möjlighet att analysera detta i denna kontrollstation men frågan bör utredas vidare.

Andra förbättringsåtgärder som tidigare analyserats i elcertifikatssystemet kan också behöva analyseras igen. Inte minst då flera förutsättningar förändrats, såsom den gemensamma marknaden med Norge och den nya ambitionen fram till år 2030.

Konsekvenser av den nya ambitionen

Energimyndigheten har inte gjort någon fullständig konsekvensanalys av kvotkurvans höjning, såsom indirekta effekter, eller tittat på alternativa scenarier utan kvotkurva. Vissa direkta effekter redovisas dock nedan.

Nettoökningen av förnybar el kommer att bli lägre än 18 TWh

På grund av att en del förnybara elproduktionsanläggningar förväntas lägga ner fram till år 2030 kommer den totala nettoökningen av förnybar el i Sverige inte att nå upp till 18 TWh. När nedläggningarna kommer att ske och i vilken omfattning är beroende på vilken livslängd anläggningar antas ha och vilka ekonomiska incitament det finns att driva dem vidare. Sannolikt rör det sig om några få TWh. Detta bör dock bevakas i de återkommande kontrollstationerna till elcertifikatssystemet.

Elkundens kostnad oförändrad eller minskar något

Energimyndighetens analys visar att kvotpliktiga elkunder troligtvis kommer få en oförändrad kostnad då elcertifikatskostnaden och nätkostnaden ökar i ungefär samma omfattning som elpriset sjunker. Elkunder

Prop. 2016/17:179 som är befriade från kvotplikt och därmed inte betalar för elcertifikat, Bilaga 3 främst elintensiva industrier, kommer att få en sänkt kostnad.

Befintliga elcertifikatsberättigade elproducenter får en mer förutsägbar intäkt

Som tidigare nämnts finns en möjlighet att produktionskostnaden sjunker med tiden och att intäkterna från el och elcertifikat blir lägre. Detta ska dock jämföras med ett system utan ambitionshöjning med en period av 15 år utan självklar prissättningsmekanism. Befintliga elcertifikatsberättigade anläggningar bedöms därför få en mer stabil och förutsägbar intäkt än utan en ny ambition.

Investeringar inom förnybar el fortgår

Om utbyggnaden någorlunda följer den givna efterfrågan som kvotkurvan genererar kommer investeringarna i förnybar el hållas på en nivå av cirka 1–3 TWh per år fram till år 2030. Investeringsklimatet förväntas därför fortsätta vara gott men något dämpad initialt.

En större överutbyggnad till år 2020 riskerar att ge låga priser i början av 2020-talet då en baktung kvotkurva har lägre efterfrågan initialt. Men den baktunga kvotkurvan bör samtidigt minska sannolikheten för en överutbyggnad.

Övriga elproducenter påverkas marginellt

Eftersom elpriset kommer att sjunka med en ny ambition kommer intäkterna för övriga elproducenter att bli lägre. Effekten är dock marginell till en början och blir tydligast mot slutet av år 2030. Effekten är också proportionell mot elpriset vilket gör att konsekvenserna blir relativt små vid ett lågt elpris. Vid höga elpriser är visserligen effekten stor men då är samtidigt intäkterna höga.

Elcertifikatsmarknadens likviditet ökar

Konsekvensen av den föreslagna kvotkurvan är att andel elcertifikat per såld elmängd kommer att vara mellan en fjärdedel och en tredjedel under hela 2020-talet. Likviditeten på elcertifikatsmarknaden kommer därmed att var hög. De kvotpliktiga aktörerna kommer att ha en stor mängd elcertifikat som ska annulleras vilket troligen motiverar ett fortsatt aktivt deltagande på elcertifikatsmarknaden för att minska kostnader och att inte riskera en kvotpliktsavgift.

Förteckning över remissinstanserna – rapporten ER 2016:19

Följande remissinstanser har yttrat sig över Energimyndighetens rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikatssystemet – delredovisning 2 och förslag på kvoter för 18 TWh till 2030, ER 2016:19.

Chalmers Tekniska Högskola, Energimarknadsinspektionen, Konjunkturinstitutet, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH), Luleå tekniska högskola, Forsvarsmakten, Affärsverket Svenska kraftnät, Boverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Statskontoret, Tillväxtverket, Tillväxtanalys, Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Oberoende elhandlare, Svensk kraftmäklare, Svensk solenergi, Svensk vattenkraftförening, Svensk vindenergi, Svensk vindkraftförening, Svenska bioenergiföreningen, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska trädbränsleföreningen, Svenskt näringsliv, Energiföretagen Sverige och Energi Norge, Sveriges energiföreningars riksorganisation (SERO) och Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund.

Följande remissinstanser har inte yttrat sig eller meddelat att man avstår från att yttra sig.

Företagarna, Sveriges kommuner och landsting (SKL), Villaägarnas riksförbund, Havs- och Vattenmyndigheten, Kammarkollegiet, Linköpings universitet, Umeå universitet, Sametinget, Avfall Sverige, Branschföreningen Svensk Torv, Energigas Sverige, Fastighetsägarna Sverige, Greenpeace, Jernkontoret, Konsumenternas energimarknadsbyrå, Lantbrukarnas riksförbund, Näringslivets regelnämnd, Skogen Kemin Gruvorna och Stålet (SKGS), Svensk elbrukarförening, Svenska elnätsupportret, HSB riksförbund, SABO, SveMin, Sveriges fiskares riksförbund, Sveriges konsumenter, Sveriges ornitologiska förening, Världsnaturfonden WWF, Återvinningsindustrierna och Älvräddarnas samorganisation.

Övriga yttranden som kommit in under remisstiden.

Skellefteå kraft, OX2, Uniper (Sydkraft AB), Vattenfall, Fortum, E.ON, Göteborg energi, Skogsindustrierna, Statskraft och Stena renewable.

Övriga yttranden som kommit in efter remisstiden.

Kraftö AB (dnr M2017/00360/Ee), AxPo Sverige (dnr SB2017/00363/SAM MK) och Kalix Vindkraft AB (dnr M2017/00603/Ee).

Sammanfattning av Naturvårdsverkets skrivelse Torvutvinningens och torvanvändningens klimat- och miljöpåverkan

Naturvårdsverket har analyserat torvutvinningens och torvanvändningens miljöpåverkan, med avseende på både klimat och övriga miljöaspekter.

Dikade torvmarker läcker växthusgaser

En stor andel av Sveriges torvtäckta våtmarker är påverkade av dikning. I dränerade torvmarker får luften tillträde till torvlager som ackumulerats över tusentals år, vilket leder till att kolet i torven oxideras. En tidigare kolsänka kan därmed förvandlas till en källa för ökade växthusgasutsläpp, framför allt koldioxid, men på näringsrika marker också lustgas. De samlade utsläppen av växthusgaser från dikade torvmarker utgör ungefär en femtedel av Sveriges samlade klimatpåverkande utsläpp.

Läckaget ökar vid torvutvinning

På en mindre andel av torvmarkerna bedrivs (eller har bedrivits) täktverksamhet. Torvtäkter har i allmänhet en påverkan på bland annat biologisk mångfald, vattenkvalitet och klimat. Även om täkten anläggs på en redan dikad mark, så innebär täktverksamheten att ytterligare dikning kan behövas. De växthusgasutsläpp som fanns innan täkten öppnades kan därmed öka under täktens livstid. För att minimera förändringen bör torvtäkter lokaliseras på marker som redan har höga utsläpp.

Efterbehandling kan mildra täktens miljöpåverkan

När täkten avslutas kan olika former av efterbehandling övervägas som mildrar de kvarstående effekterna av täktverksamheten. Sådana åtgärder har hittills i allmänhet syftat till att gynna biologisk mångfald (till exempel anläggandet av en fågelsjö) eller möjliggöra skogsproduktion. De lokala förutsättningarna avgör både hur stor påverkan själva täkten får för klimat och miljö och vilken efterbehandling som är lämplig. I gynnsamma fall bedöms en efterbehandling med inriktning på klimat kunna kompensera för täktens klimatpåverkan inom ett tidsspänn på 50-100 år.

Användning av torv bidrar till global uppvärmning

Torven som utvinns används till energiändamål, odlingssubstrat (jordförbättring) och som strö i till exempel djurstallar. Torvens egenskaper varierar med bland annat ursprung och nedbrytningsgrad och olika torvtäkter har i allmänhet olika produktionsinriktning. Oavsett användning så kommer den utvunna torven på kort tid att brytas ned och det i torven bundna kolet avgå till atmosfären. Även om torv medför fördelar i till exempel sameldning med trädbränslen, så är torv i klimathänseende jämförbart med fossila bränslen som stenkol och olja.

Lokaliseringsreglerna bör tillämpas med helhetssyn

En ansökan om torvtäkt ska som regel innehålla en miljökonsekvensbeskrivning där den sökta verksamhetens samlade miljöpåverkan beskrivs. Underlaget är dock ofta bristfälligt när det gäller att möjliggöra en prövning av verksamhetens lokalisering ur ett klimatperspektiv. Klimatnyttan med en väl vald lokalisering framför en dålig är inte oväsentlig och Naturvårdsverket anser att denna brist är viktig att åtgärda. Det krävs dock inga författningsändringar för att prövningsmyndigheten ska kunna ställa krav på ett underlag som beskriver klimatpåverkan från en viss täktlokalisering, utan det räcker med utvecklad vägledning på området.

För att säkerställa att små täkter inte naggar värdefulla våtmarker i kanten eller anläggs på ett ur klimathänseende olämpligt sätt, föreslår Naturvårdsverket att den undre gränsen för anmälningspliktiga husbehovstäckter tas bort. Genom anmälningsplikten ges tillsynsmyndigheten möjlighet att förhindra olämpliga lokaliseringar även av små täkter.

Ytterligare styrmedel finns tillgängliga

Naturvårdsverket anser att reglerna om ekologisk kompensation bör kunna tillämpas även på torvtäkttillstånd. Det finns dock vissa generella svårigheter när det gäller små verksamheter och vissa rättsområden, till exempel vattenrätt, som kan behöva behandlas närmare i den nu pågående utredningen om ekologisk kompensation.

Naturvårdsverket lämnar även rekommendationer för val av efterbehandlingsmetoder efter avslutad täkt samt lyfter fram några prioriterade åtgärder för att stärka kunskapsunderlaget kring svenska torvmarker.

Torvanvändningens climateffekter bör tas om hand

Även om torv i sina olika användningsområden har unika egenskaper som kan vara svåra att ersätta med mer klimat- och miljövänliga alternativ, så är det ur ett samhällsperspektiv angeläget att de skadepåverkaner som torvanvändningen ger upphov till så långt möjligt belastar den som orsakar skadan. Om inte principen om att förorenaren betalar tillämpas riskerar samhället att en resurs överkonsumeras. Av detta skäl så föreslår Naturvårdsverket att de energipolitiska styrmedel som gynnar energitorv – befrielse från energiskatt och rätt till elcertifikat – bör avvecklas så att en mer signalsäker styrning kan ske mot förnybara alternativ.

Förteckning över remissinstanserna – Naturvårdsverkets skrivelse

Följande remissinstanser har yttrat sig över Naturvårdsverkets skrivelse Torvutvinningens och torvanvändningens klimat- och miljöpåverkan.

Kommerskollegium, Lantmäteriet, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Väster-norrlands län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Mark- och miljödomstolen Umeå tingsrätt, Mark- och miljödomstolen Växjö tingsrätt, Naturvårdsverket, Regelrådet, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Skogsstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens Jordbruksverk, Statskontoret, Sveriges geologiska undersökning, Sveriges lantbruksuniversitet, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Askersunds kommun, Härjedalens kommun, Jönköpings kommun, Ljusdals kommun, Motala, Solna kommun, Umeå kommun, Vaggeryds kommun, Växjö kommun, Älmhults kommun, Östersunds kommun, Region Jönköpings län, Region Jämtland Härjedalen, Branschföreningen Svensk Torv, Energiföretagen Sverige Hushållningssällskapet, Lantbrukarnas Riksförbund, Neova AB, Skogsindustrierna, Svenska bioenergiföreningen (Svebio), Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges Ornitologiska förening, Sverok, Södra skogsägarna ek. förening, Världsnaturfonden (WWF).

Följande remissinstanser har inte yttrat sig eller meddelat att man avstår från att yttra sig.

Bergsstaten, Havs-och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen i Gotlands län, Mark- och miljödomstolen, Östersunds tingsrätt, Naturhistoriska Riksmuseet, Statens historiska museer, Bergs kommun, Bjurholms kommun, Bodens kommun, Bollebygd kommun, Borlänge kommun, Fors-haga kommun, Gislaveds kommun, Haninge kommun, Haparanda kommun, Jokkmokks kommun Lycksele kommun, Pajala kommun, Storumans kommun, Strömsunds kommun, Surahammar kommun, Timrå kommun, Uppsala kommun, Vännäs kommun, Älvkarleby kommun, Örnsköldsviks kommun, Västra Götalandsregionen, Bergvik Skog AB, Fastighetsägarna Sverige AB, Fältbiologerna, Greenpeace, Norra skogsägarna ek. förening, Stiftelsen Svensk torvforskning, Sveaskog AB, Svensk Fjärrvärme, Svenska Botaniska Föreningen, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska Samernas Riksförbund, Svenska Turistföreningen, Svenskt Friluftsliv, Svenskt Näringsliv, Sveriges Häradsallmäningsförbund.

Övriga yttranden som kommit in.

Prop. 2016/17:179
Bilaga 6

Rölunda produkter, Christian Sundby, Marianne och Nils Oja, Vendel trädgårdsrådgivning, Gluggetorps Handelsträdgård, Rössjöholms Gods, Christian Iversen, Kartorps Lantbruk & Entreprenad AB, AB Egnahems handelsträdgård, United Peat AB, Birger Ejnefjäll, Johan Ivansson, Johan & Emils Entreprenad, Rune Waara, Gerilå-Halåns vägsamfällighet, Killebergs Torvindustri AB, Birgit Niva, Signhild Lindstedt, Claes Josefsson, Fagerhults torv AB, Holmebo Torv AB, Bröderna Persson Gräv & Schakt AB, Jocke Qvist, Br Sundins Entreprenad AB, Söftesmåla Naturtorv AB, Gustav Pettersson, Josefssons handelsträdgård, Sören Söderström, Ann-Sofi Wuopio-Kumppani, Hasslefors Garden AB, Scanpeat, Arvidssons i Fjärås AB, Per-Axel Fagerholm och Ingrid Gustafsson, Sävne Torv AB, Ragnar R. Halvorsen, Hyltetorps Torv AB, Svenska Trädbränseföreningen, Södra Århults Torv AB, Lagergrens Handelsträdgård AB, Tönnersjö Plantskola AB, Ingla Blommor, Bröderna Marcusson, Görarps blomsterproduktion AB, RHP, Rykärrs Planter, Orrevads handelsträdgård AB, Yvonne Blomgren, Bäckefors gräv AB, Raa Tec, Jiffy International AS, Mark- och miljörådgivning Sverige AB, Svegro AB Lars Agnefjärd, Råsa Torv AB, Horticoop/Hörle Torv AB, Thomas Svensson, Tönnersjö Trädgård AB, Hedberg Ekologkonsult AB, Agneta och Rolf Pelli, Wetterm Logistik AB, Nyckelby Handels-trädgård AB, Riita Björk, Econova AB, Peter Persson, AB Tågerups Trädgård, Kent Mattison, Abnocto AB Bona Trädgård, Norrlöts Handels-trädgård AB, KRAV ekonomisk förening, Laurus Hortokonsult, Kåla-berga Trädgårdsodling HB, Gunnebo trädgårdar, Härjeåns Energi AB, Olle Secund Entreprenad AB, Dalfors Åkeri AB.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1200) om elcertifikat dels att 1 kap. 1 och 2 §§ och 4 kap. 1, 4, 6 och 8 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 4 kap. 1 a, 1 b, 5 a–5 e och 12 a §§, och närmast före 4 kap. 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag syftar till att främja produktion av förnybar el.

Denna lag syftar till att främja produktion av förnybar el *för att*

1. inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge

a) år 2020 nå målet om att finansiera 15,2 terawattimmar ny förnybar elproduktion, och

b) för perioden fram till 2035 uppfylla volymrelaterade förpliktelser, och

2. år 2020 nå det nationella målet om att finansiera 30 terawattimmar ny förnybar elproduktion jämfört med år 2002.

2 §³

I denna lag betyder:

1. *förnybar el*: elektricitet som produceras av förnybara energikällor eller torv,

2. *förnybar energikälla*: biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi,

3. *anläggning*: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

4. *elcertifikat*: bevis som har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §, och som innehåller uppgift om att förnybar el har producerats,

³ Senaste lydelse 2012:399.

5. *kvotplikt*: skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. *beräkningsår*: det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § sker den 1 april,

7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el, 7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el i en elanvändares uttagspunkt,

8. *elintensiv industri*: företag eller del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process där det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process där det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. *förädlingsvärde*: skillnaden mellan den elintensiva industrins – sammanlagda omsättning, det vill säga intäkter från försålda varor och utförda tjänster, inräknat egna uttag, som ingår i företagets normala verksamhet (nettoomsättningen), förändring av varulager, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter samt ränteintäkter, och

– sammanlagda inköp, det vill säga alla rörelsekostnader, inräknat avskrivningar och nedskrivningar på tillgångar, samt räntekostnader dock inte personalkostnader, inräknat arbetsgivaravgifter och kostnader för inhyrd personal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle i första stycket 2.

4 kap.

1 §

Kvotpliktiga är

1. elleverantörer,

2. elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden använd el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt,

3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen, och

3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen,

4. elproducenter som producerar el i ett internt nät som används utan stöd av nätkoncession, om elen yrkesmässigt levereras vidare till användare som tar ut elen på samma interna nät, och

4. elintensiva industrier som har registrerats.

5. elintensiva industrier som har registrerats.

Kvotplikten inträder när
1. en elleverantör börjar leverera el,
2. en elanvändare börjar använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har registrerats.

Kvotplikten upphör när
1. en elleverantör upphör att leverera el,
2. en elanvändare upphör att använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har avregistrerats.

1 a §

Kvotplikten inträder när
1. en elleverantör börjar leverera el,
2. en elanvändare börjar använda el som avses i 1 § första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har registrerats.

1 b §

Kvotplikten upphör när
1. en elleverantör upphör att leverera el,
2. en elanvändare upphör att använda el som avses i 1 § första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har avregistrerats.

4 §⁴

Kvotplikten ska beräknas genom att *multiplicera* det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret med den kvot *som* för beräkningsåret

Kvotplikten ska beräknas genom att det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret *multipliceras* med den kvot för beräkningsåret *som*

⁴ Senaste lydelse 2015:624.

anges inom parentes enligt följande:

- 2003 (0,074),
- 2004 (0,081),
- 2005 (0,104),
- 2006 (0,126),
- 2007 (0,151),
- 2008 (0,163),
- 2009 (0,170),
- 2010 (0,179),
- 2011 (0,179),
- 2012 (0,179),
- 2013 (0,135),
- 2014 (0,142),
- 2015 (0,143),
- 2016 (0,231),
- 2017 (0,247),
- 2018 (0,270),
- 2019 (0,291),
- 2020 (0,288),
- 2021 (0,272),
- 2022 (0,257),
- 2023 (0,244),
- 2024 (0,227),
- 2025 (0,206),
- 2026 (0,183),
- 2027 (0,162),
- 2028 (0,146),
- 2029 (0,130),
- 2030 (0,114),
- 2031 (0,094),
- 2032 (0,076),
- 2033 (0,052),
- 2034 (0,028), och
- 2035 (0,013).

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett heltal, ska antalet avrundas till närmaste heltal.

bestäms i föreskrifter som regeringen meddelar.

Prop. 2016/17:179
Bilaga 7

Regeringens bestämmande av kvot för beräkning av kvotplikt

5 a §

Den kvot som avses i 4 § ska bestämmas genom att en grundterm för beräkningsåret summeras med en justeringsterm för samma år.

5 b §

Grundtermen ska bestämmas genom att det antal terawattimmar som anges inom parentes för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år:

- 2018 (... terawattimmar),
- 2019 (... terawattimmar),
- 2020 (... terawattimmar),
- 2021 (... terawattimmar),
- 2022 (... terawattimmar),
- 2023 (... terawattimmar),
- 2024 (... terawattimmar),
- 2025 (... terawattimmar),
- 2026 (... terawattimmar),
- 2027 (... terawattimmar),
- 2028 (... terawattimmar),
- 2029 (... terawattimmar),
- 2030 (... terawattimmar),
- 2031 (... terawattimmar),
- 2032 (... terawattimmar),
- 2033 (... terawattimmar),
- 2034 (... terawattimmar), och
- 2035 (... terawattimmar).

5 c §

Justerings termen ska bestämmas genom att avvikelser för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år.

Avvikelserna ska avse skillnaden mellan å ena sidan faktiska och nya prognostiserade beräkningar och å andra sidan tidigare beräkningar för beräkningsåret i fråga om annullering, med utgångspunkt i

1. produktion i anläggningar som godkändes för tilldelning av elcertifikat före den 1 januari 2012, och

2. kvotpliktig elanvändning, om beräkningen avser avvikelser för åren innan det år som justerings termerna ska gälla från.

5 d §

Avvikelse som avser åren efter det år som justeringstermerna ska gälla från ska läggas på de beräkningsår då avvikelserna inträffar.

Avvikelse som avser åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från ska läggas på detta år och de närmast kommande åren, dock högst på sammanlagt fyra år.

5 e §

Kvoter för beräkning av kvotplikten ska bestämmas minst vartannat år och senast året innan det år de ska träda i kraft.

6 §

Den som är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska ske senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 utan att ha gjort en anmälan om det ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

Den som är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2 eller 3 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska ske senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2 eller 3 utan att ha gjort en anmälan om det, ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

8 §

Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.

Om tillsynsmyndigheten har anledning att anta att någons kvotplikt har upphört utan att den registrerade har gjort en anmälan som avses i första

Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2 eller 3 ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.

Prop. 2016/17:179 stycket, ska myndigheten avregistrera denne. Innan avregistrering sker,
Bilaga 7 ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

12 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. de kvoter som ska gälla för beräkning av kvotplikten till och med år 20..., och

2. hur avvikelser enligt 5 d § andra stycket ska fördelas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

Förteckning över remissinstanserna – promemorian

Följande remissinstanser har yttrat sig över Promemorian Elcertifikatsystemet – vissa frågor inom kontrollstation 2017.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Försvarsmakten, Konjunkturinstitutet, Kammarkollegiet, Statskontoret, Konsumentverket, Naturvårdsverket, Havs- och Vattenmyndigheten, Affärsverket svenska kraftnät, Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen, Konkursverket, Tillväxtverket, Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk, Boverket, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Chalmers Tekniska högskola, Energiföretagen Sverige, Energigas Sverige, Institutionen för Nationalekonomi Umeå universitet, Kungl. Tekniska högskolan (KTH), Linköpings universitet, Näringslivets Regelnämnd, Oberoende elhandlare, Skogsindustrierna, Svensk Solenergi, Svensk Vindenergi, Svensk Vindkraftförening, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO), Sveriges kommuner och landsting, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Tillväxtanalys, Villaägarnas riksförbund och Regelrådet.

Följande remissinstanser har inte yttrat sig eller meddelat att man avstår från att yttra sig.

Avfall Sverige, Branschföreningen Svensk Torv, Fastighetsägarna Sverige, Företagarna, Greenpeace, HSB Riksförbund, Jernkontoret, Konsumenternas energimarknadsbyrå, Lantbrukarnas riksförbund, Luleå tekniska universitet, Power Circle, Regelrådet, SABO, Skogen Kemin Gruvorna och Stålet (SKGS), SveMin, Svenska Bioenergiföreningen, Svenska Elnätupproret, Svenska Naturskyddsförening, Svenska Trädbränsleföreningen, Svensk Elbrukarförening, Svensk Kraftmäkling AB, Svensk Vattenkraftförening, Svenskt Näringsliv, Sveriges Fiskares Riksförbund, Sveriges konsumenter, Sveriges Ornitologiska Förening, Världsnaturfonden WWF, Återvinningsindustrierna och Älvräddarnas Samorganisation.

Övriga yttranden som kommit in.

E.ON Sverige AB, HSB Riksförbund, Statkraft och Vattenfall AB.

Lagrådremissens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1200) om elcertifikat
dels att 1 kap. 1 och 2 §§ och 4 kap. 1, 4, 6 och 8 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas nio nya paragrafer, 4 kap. 1 a, 1 b, 5 a–5 f och 12 a §§, och närmast före 4 kap. 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag syftar till att främja produktion av förnybar el.

Denna lag syftar till att främja produktion av förnybar el *för att*

1. inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge

a) år 2020 nå målet om att finansiera 15,2 terawattimmar ny förnybar elproduktion, och

b) för perioden fram till 2035 uppfylla volymrelaterade förpliktelser, och

2. år 2020 nå det nationella målet om att finansiera 30 terawattimmar ny förnybar elproduktion jämfört med år 2002.

2 §

I denna lag betyder:

I denna lag betyder

1. *förnybar el*: elektricitet som produceras av förnybara energikällor eller torv,

2. *förnybar energikälla*: biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi,

3. *anläggning*: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

4. *elcertifikat*: bevis som har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §, och som innehåller uppgift om att förnybar el har producerats,

5. *kvotplikt*: skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. *beräkningsår*: det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § sker den 1 april,

7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el,

7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el i en elanvändares uttagspunkt,

8. *elintensiv industri*: företag eller del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process där det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process där det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. *förädlingsvärde*: skillnaden mellan den elintensiva industrins

– sammanlagda omsättning, det vill säga intäkter från försålda varor och utförda tjänster, inräknat egna uttag, som ingår i företagets normala verksamhet (nettoomsättningen), förändring av varulager, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter samt ränteintäkter, och

– sammanlagda inköp, det vill säga alla rörelsekostnader, inräknat avskrivningar och nedskrivningar på tillgångar, samt räntekostnader dock inte personalkostnader, inräknat arbetsgivaravgifter och kostnader för inhyrd personal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle i första stycket 2.

4 kap.

1 §

Kvotpliktiga är

1. elleverantörer,

2. elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden använd el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt,

3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen, och

3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen,

4. elproducenter som producerar el i ett nät som används utan stöd av nätkoncession, om mängden levererad el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och om elen yrkesmässigt levereras vidare till användare som tar ut elen på samma nät, och

4. elintensiva industrier som har registrerats.

5. elintensiva industrier som har registrerats.

Kvotplikten inträder när
1. en elleverantör börjar leverera el,
2. en elanvändare börjar använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har registrerats.

Kvotplikten upphör när
1. en elleverantör upphör att leverera el,
2. en elanvändare upphör att använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har avregistrerats.

1 a §

Kvotplikten inträder när en
1. elleverantör börjar leverera el,
2. elanvändare börjar använda el som avses i 1 § 2 eller 3,
3. elproducent börjar leverera el som avses i 1 § 4, eller
4. elintensiv industri har registrerats.

1 b §

Kvotplikten upphör när en
1. elleverantör upphör att leverera el,
2. elanvändare upphör att använda el som avses i 1 § 2 eller 3,
3. elproducent upphör att leverera el som avses i 1 § 4, eller
4. elintensiv industri har avregistrerats.

Kvotplikten ska beräknas genom att *multiplitera* det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret med den kvot som för beräkningsåret *anges inom parentes enligt följande*:

- 2003 (0,074),
- 2004 (0,081),
- 2005 (0,104),
- 2006 (0,126),
- 2007 (0,151),
- 2008 (0,163),
- 2009 (0,170),
- 2010 (0,179),
- 2011 (0,179),
- 2012 (0,179),
- 2013 (0,135),
- 2014 (0,142),
- 2015 (0,143),
- 2016 (0,231),
- 2017 (0,247),
- 2018 (0,270),
- 2019 (0,291),
- 2020 (0,288),
- 2021 (0,272),
- 2022 (0,257),
- 2023 (0,244),
- 2024 (0,227),
- 2025 (0,206),
- 2026 (0,183),
- 2027 (0,162),
- 2028 (0,146),
- 2029 (0,130),
- 2030 (0,114),
- 2031 (0,094),
- 2032 (0,076),
- 2033 (0,052),
- 2034 (0,028), och
- 2035 (0,013).

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett heltal, ska antalet avrundas till närmaste heltal.

Kvotplikten ska beräknas genom att det antal megawattimmar el som sålts eller använts under beräkningsåret *multiplieras* med den kvot för beräkningsåret *som anges i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 12 a §.*

**Regeringens bestämmande av
kvot för beräkning av kvotplikt**

5 a §

Den kvot som avses i 4 § ska bestämmas genom att en grundterm för beräkningsåret summeras med en justeringsterm för samma år.

5 b §

Grundtermen ska bestämmas genom att det antal terawattimmar som anges inom parentes för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år:

- 2018 (terawattimmar),*
- 2019 (terawattimmar),*
- 2020 (terawattimmar),*
- 2021 (terawattimmar),*
- 2022 (terawattimmar),*
- 2023 (terawattimmar),*
- 2024 (terawattimmar),*
- 2025 (terawattimmar),*
- 2026 (terawattimmar),*
- 2027 (terawattimmar),*
- 2028 (terawattimmar),*
- 2029 (terawattimmar),*
- 2030 (terawattimmar),*
- 2031 (terawattimmar),*
- 2032 (terawattimmar),*
- 2033 (terawattimmar),*
- 2034 (terawattimmar), och*
- 2035 (terawattimmar).*

5 c §

Justeringstermen ska bestämmas genom att avvikelser för beräkningsåret divideras med den prognostiserade kvotpliktiga elanvändningen för samma år.

Avvikelserna ska avse skillnaden mellan å ena sidan faktiska och nya prognostiserade beräkningar och å andra sidan tidigare beräkningar för beräkningsåret i fråga om annullering, med utgångspunkt i

1. produktion i anläggningar som godkändes för tilldelning av elcertifikat före den 1 januari 2012, och

2. kvotpliktig elanvändning, om beräkningen avser avvikelser för åren innan det år som justerings-termerna ska gälla från.

5 d §

Avvikelse som avser åren efter det år som justeringstermerna ska gälla från ska läggas på de beräk-ningsår då avvikelserna inträffar.

5 e §

Avvikelse som avser åren innan det år som justeringstermerna ska gälla från ska normalt läggas på endast detta år eller på detta år och det närmast efterföljande året. Avvikelsena får dock vid behov fördelas på det år som justerings-termerna ska gälla från och högst tre av de efterföljande åren. Avvik-elsena ska fördelas jämnt över de år som avvikelserna läggs ut på.

5 f §

Kvoter för beräkning av kvotplik-ten ska bestämmas minst vartannat år till och med år 2035. Kvoterna ska bestämmas senast året innan det år de ska träda i kraft.

6 §

Den som är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skrift-ligen anmäla detta till tillsynsmyn-digheten. Anmälan ska ske senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 §

Den som är kvotpliktig enligt 1 § 1, 2, 3 eller 4 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. An-mälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 §

första stycket 1, 2 eller 3 utan att ha gjort en anmälan om det ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering *sker*, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

1, 2, 3 eller 4 utan att ha gjort en anmälan om det, ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering *görs*, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

8 §

Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § *första stycket 1, 2 eller 3* ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.

Om tillsynsmyndigheten har anledning att anta att någons kvotplikt har upphört utan att den registrerade har gjort en anmälan som avses i första stycket, ska myndigheten avregistrera denne. Innan avregistrering *sker*, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § *1, 2, 3 eller 4* ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.

Om tillsynsmyndigheten har anledning att anta att någons kvotplikt har upphört utan att den registrerade har gjort en anmälan som avses i första stycket, ska myndigheten avregistrera denne. Innan avregistrering *görs*, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

12 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om de kvoter som ska gälla för beräkning av kvotplikten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2017-03-14

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Anita Saldén Enérus.

Elcertifikatssystemet – några frågor inom kontrollstation 2017

Enligt en lagrådsremiss den 2 mars 2017 har regeringen (Miljö- och energidepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Christina Nordenbladh.

Förslaget föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

1 kap. 1 §

Paragrafen anger i sin nuvarande lydelse att lagen syftar till att främja produktion av förnybar el. Enligt remissens lagförslag kompletteras paragrafen med mål för denna produktion. Tillägget motiveras med att det kan vara svårt att få en överblick över vad elcertifikatssystemet syftar till och att de konkreta mål och åtaganden som har beslutats för systemet därför bör tas in i lagtexten.

Att målen anges i lagen fyller ingen lagteknisk funktion. De bestämmelser om kvotplikt m.m. som föreslås är inte utformade med koppling till de angivna målen och ingen annan bestämmelse i lagen knyter an till målen. Det anges inte hur målen ska uppnås eller vem som ansvarar för att så sker. Det föreskrivs inte vad som blir följderna av att målen inte uppnås.

Lagrådet avstyrker förslaget i denna del.

Under föredragningen har upplysts att mål finns angivna i den norska lagen om elcertifikat och att företrädare för Norge under förhandlingar med Sverige har framfört önskemål om att mål ska anges även i den svenska lagen. Detta föranleder inte Lagrådet till någon annan bedömning.

Miljö- och energidepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 april 2017

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden
Y Johansson, Baylan, Hultqvist, Hellmark Knutsson, Ygeman,
A Johansson, Bolund, Damberg, Strandhäll, Wikström, Linde, Ekström

Föredragande: statsrådet Baylan

Regeringen beslutar proposition Nytt mål för förnybar el och
kontrollstation för elcertifikatssystemet 2017

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EU-regler
Lag (2011:1200) om elcertifikat	4 kap. 12 a §	
